

DZIENNIK ROZPORZĄDZEŃ

STOŁ. KRÓL. MIASTA KRAKOWA.

ADRES REDAKCJI i ADMINISTRACJI: Kraków, Biuro Prasowe Magistratu.

Przedpłatę, która wynosi w Krakowie za pojedynczy egzemplarz 3 Zł., z opłatą pocztową o 50 groszy więcej, przyjmuje wyłącznie Administracja „Dziennika Rozporządzeń”.

TREŚĆ NUMERU:

CZĘŚĆ URZĘDOWA: Ograniczenie sprzedaży pędów widłaka. — Opłaty gminne od środków przewozowych. — Pobór stałej opłaty wodociągowej w r. 1931. — Pozbycie i nabycie nieruchomości na podstawie upoważnienia Rady miejskiej z dnia 11 lipca 1929 r. — Zmiany w stanie posiadania realności w Krakowie w lutym 1931 r. — Wykaz konsensów budowlanych, wydanych w miesiącu kwietniu 1931 r.

CZĘŚĆ NIEURZĘDOWA: Protokoły obrad Rady Przybocznej Prezydenta i Wiceprezydentów m. Krakowa. — Sprawozdania z posiedzeń Sekcyj i Komisyj Rady Przybocznej.

CZĘŚĆ URZĘDOWA.

OBWIESZCZENIA i ROZPORZĄDZENIA.

L. VIII. 1433/31.

ZARZĄDZENIE

Prezydenta miasta z dnia 22 kwietnia 1931 roku w sprawie ograniczenia sprzedaży pędów widłaka.

Obwieszczeniem z dnia 12-go marca 1930 roku L. VIII. 2076/30 ogłoszony na dalszy okres 3-letni zakaz sprzedaży na placach targowych gałązek cisa, pączków sosnowych, gałązek wszelkich kwitnących drzew owocowych, gałązek wilczego łyka (*Daphne mesereum*), kosówki, złotogłowiu (*Lilium chartagou*), szarotki (*Leontopodium alpinum*), oraz śnieżyczki (*Galanthus nivalis*), rozszerzam również na pędy widłaka (*Lycopodium clavatum*) i zakazuję sprzedaży całych pędów widłaka na placach targowych w Krakowie z tem, że sprzedawane mogą być tylko kłosa widłaka.

Co podaję do wiadomości z tem, że przekroczenia niniejszego zarządzenia będą karane, o ile nie przedstawiają czynu karygodnego, zagrożonego w ustawie karnej, lasowej, względnie o ochronie własności polnej, na zasadzie § 60 ust. 30 statutu dla stoł. król. m. Krakowa grzywnami do zł. 200, a w razie nieściągalności aresztem do dni 20-tu.

Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Kraków, dnia 22 kwietnia 1931 r.

Prezydent miasta:
Inż. Karol Rolle w. r.

L. III. 5041/31.

Kraków, dnia 25 kwietnia 1931.

OBWIESZCZENIE.

W związku z postanowieniami ustawy z dnia 3-go lutego 1931 r. Dz. U. R. P. Nr. 16 ex 1931 poz. 80 o „Państwowym Funduszu Drogowym”, Magistrat stoł.

król. m. Krakowa zawiadamia wszystkich właścicieli, względnie posiadaczy powozów prywatnych, dorożek konnych, bryczek, wozów ciężarowych, spedycyjnych, meblowych, wózków ręcznych i t. p., że środki przewozowe powyższe, jako niepodlegające ustawie o „Państwowym Funduszu Drogowym”, podlegają nadal gminnej opłacie, przewidzianej rozporządzeniami Magistratu z dnia 25 lutego 1924 r. L. 1317/24/III., oraz z dnia 1 lutego 1924 Nr. Sm. 464/24, opartymi na art. 20 i 27 ustawy z dnia 11 sierpnia 1923 r. poz. 747 Nr. 94 Dz. U. R. P. „o tymczasowem uregulowaniu finansów komunalnych”.

Wobec tego Magistrat stoł. król. m. Krakowa przypomina wszystkim właścicielom, względnie posiadaczom wymienionych środków przewozowych obowiązek uiszczenia w ustawowych terminach należności z tem, że niedotrzymanie terminu płatności narazi ich na ściągnięcie zaległości w drodze egzekucji, przy doliczeniu teje, oraz procentów zwłoki.

Magistrat stoł. król. m. Krakowa.

L. II. 330/31.

OGŁOSZENIE

o poborze stałej opłaty wodociągowej w roku 1931 w Krakowie.

Magistrat podaje do wiadomości, że uchwałą działających imieniem Rady miasta na zasadzie § 53 statutu Gminy m. Krakowa Prezydenta i Wiceprezydentów miasta z dnia 21 marca 1931 r. została ustanowiona w myśl § 6 ustawy wodociągowej dla m. Krakowa i § 20 przepisów wykonawczych do tej ustawy stawka stałej opłaty wodociągowej na rok 1931 w dotychczasowej wysokości 5% czynszu, lub wartości czynszowej, ustalonej dla wymiaru podatku od nieruchomości, względnie wartości czynszowej nowych domów, oszacowanej przez Magistrat.

Magistrat stoł. król. miasta Krakowa
dnia 27 kwietnia 1931 r.

Nabycie i pozbycie nieruchomości na podstawie upoważnienia Rady miejskiej z dnia 11 lipca 1929.

Kontraktem z dnia 17 marca 1931 r. nabyła Gmina m. Krakowa od Zofji i Stefanji Glajcar na cele regulacji ulicy Konopnickiej w Dz. XXII parcelę l. kat. 1490/13 z lwh. 1066 Dz. XXII o powierzchni 75 m. kw.

Na podstawie umowy z dnia 8 marca 1931 r. nabyła Gmina m. Krakowa od Katarzyny Blakowej na cele regulacji ulicy Grzegórzeckiej z realności lwh. 48 Dz. XX parcelę l. kat. 72/3 i 176/5 o łącznej powierzchni 155 m. kw.

Do L. B. S. 473/1931.

Zmiany w stanie posiadania realności w Krakowie w lutym 1931 r.

I. Przez kontrakt kupna.

1. Dom jednopiętrowy przy ul. Duchackiej l. or. 22 l. sp. 136/XVIII, nabyła Adela Kubasowa od Stefanji z Adamskich Masłowskiej za cenę 27.000 złotych.

2. Część ($\frac{2}{8}$) domu parterowego przy ul. Chocimskiej l. or. 8 l. sp. 159/XV, nabyli po $\frac{1}{8}$ Edward i Michalina Jaśkowie od Katarzyny Dutkowej za cenę 6.000 złotych.

3. Grunt lwh. 432/XVI, przy ul. Juljusza Lea, nabył Dr. Stefan Herschthal od Władysława Konika za cenę 1.550 dolarów.

4. Grunt lwh. 829/XVII przy ul. Mazowieckiej, wydzielony jako nowe ciało hipoteczne z realności lwh. 47/XVII, nabył Salomon Jonkler od Stanisława Szostaka za cenę 3.140 dolarów.

5. Część ($\frac{1}{6}$) gruntu lwh. 244/XVII przy ul. Świętokrzyskiej, nabyła Florentyna 1° Łachetowa 2° Tomsowa od Józefa Sporka za cenę 3.500 złotych.

6. Dom parterowy przy ul. Mogilskiej l. or. 37 l. sp. 206/XIX, nabyła Rojza Landau od Mendla Schreiberza za cenę 2.125 dolarów.

7. Dom parterowy, położony na realności lwh. 571/XIII przy ul. Emaus l. or. 41, nabył Władysław Cyrek od Leopolda Adlera za cenę 30.000 złotych.

8. Grunt lwh. 392/XV przy ul. Nowowiejskiej, nabył Szymon Neulinger od Kazimierza Mieszkowskiego za cenę 1.900 dolarów.

9. Grunt lwh. 481/XVI przy ul. Kazimierza Wielkiego, wydzielony jako nowe ciało hipoteczne z realności lwh. 141/XVI, 142/XVI i 447/XVI, nabyła Rozalja Kubicowa od Józefa Mysiaka i Anieli z Mysiaków Dudkowej za cenę 27.000 złotych.

10. Grunt lwh. 518/XIX przy ul. Żółkiewskiego, nabyła Gmina stoł. król. miasta Krakowa od Fabryki maszyn rolniczych „Odlew“ w Krakowie Ski Akcyjnej za cenę 14.110 złotych.

11. Grunt lwh. 634/XIII przy ul. Księcia Józefa, wydzielony jako nowe ciało hipoteczne z realności lwh. 552/XIII, nabyła Gmina stoł. król. miasta Krakowa od Marjana i Bronisława Zaremby za cenę 11.000 złotych.

12. Dom jednopiętrowy przy ul. Juljusza Lea l. or. 104 l. sp. 134/XVI, nabyła Marja z Kwiatkow-

skich Menschekowa od Ludwika i Marjanny Frasików za cenę 5.450 dolarów.

13. Grunt lwh. 241/XVIII przy Al. 29-go Listopada, wydzielony jako nowe ciało hipoteczne z realności lwh 56 XVIII, nabyli po połowie Markus Lezer i Hirsch Menache 2-ga im. f. Rabinowicz r. Ajzenstatt od Teofila Łeglikowskiego za cenę 25.920 złotych.

14. Grunt lwh 635/XIII przy ul. Kamedulskiej, wydzielony jako nowe ciało hipoteczne z realności lwh. 505/XIII, nabyła Gmina stoł. król. miasta Krakowa od Anny Włodarskiej za cenę 5.642 złotych.

15. Dom jednopiętrowy przy ul. Kasprowicza l. or. 19 l. sp. 269/XIX, nabył Inż. Zygmunt Mazurkiewicz od Aleksandra i Józefy Jelonków za cenę 10.850 dolarów.

16. Grunt lwh. 235/XII przy ul. Kraszewskiego, nabyli po połowie Szyja Grossbart i Izaak Majer 2-ga im. Zucker od Wandy 1° Werner 2° Jawornicki za cenę 13.720 dolarów.

17. Część ($\frac{8}{16}$) domu dwupiętrowego przy ul. Stromej l. or. 6 l. sp. 624/XXII, nabyła Ryfka z Spiegelglassów Freiwaldowa od Artura Spiegelglassa za cenę 2.000 dolarów.

18. Część (230/628) domu parterowego przy ul. Łagiewnickiej l. or. 15 l. sp. 132/XXII, nabyli po 115/314 Wojciech i Emilja Walasowie od Anny, Michała, Zofji i Bronisława Czyżowskich za cenę 2.340 złotych.

19. Część ($\frac{8}{48}$) domu jednopiętrowego przy ul. Lwowskiej l. or. 12 l. sp. 248/XXII, nabył Chaskel Fränkel od Channy Fränkel za cenę 2.500 zł.

20. Grunt lwh. 1134/XXII przy ul. Rękawka, wydzielony jako nowe ciało hipoteczne z realności lwh. 635/XXII, nabył Ignacy Dobrowolski od Ludwika Szklarskiego za cenę 3.000 złotych.

21. Grunt lwh. 817/XXII przy ul. Krzemionki, nabyli po połowie Dr. Ludwik Steinberg i Jakób Finder od Władysława Głodkiewicza za cenę 4.000 złotych.

22. Grunt lwh. 606/X przy ul. Na Rozdrożu, wydzielony jako nowe ciało hipoteczne z realności lwh. 293/X, nabyli po połowie Antoni i Anna Micinscy od Anny Dyrasowej za cenę 563 dolarów.

23. Część ($\frac{1}{3}$) domu dwupiętrowego przy ul. Józefińskiej l. or. 49 l. sp. 267/XXII, nabyła Helena Waldmann od Bernarda Müllera za cenę 2.000 dolarów i 501 złotych.

II. Przez inne kontrakty.

1. Grunt lwh. 474/XIX przy ul. Pasterskiej, wartości 2.700 złotych, nabyła tytułem darowizny Marja Liniowska od Karola Liniowskiego.

2. Część ($\frac{1}{4}$) domu dwupiętrowego przy ul. Dietlowskiej l. or. 103 l. sp. 375/VIII wartości 15.000 złotych, nabyła tytułem darowizny Lilja z Silberbachów Landauowa od Emila Silberbacha.

3. Dom parterowy przy ul. Żółkiewskiego l. or. 4 l. sp. 48/XIX, wartości 16.000 złotych, nabyli tytułem darowizny po $\frac{2}{3}$ Zofja i $\frac{1}{3}$ Henryk Kołodziejczyk od Teodora Kołodziejczyka.

4. Część $\frac{1}{2}$ domu parterowego przy ul. Ogrodowej l. or. 1 l. sp. 137/V, wartości 9.000 złotych, nabyła tytułem darowizny Frania Kluger vel Kempler od Esriela Klugera vel Kemplera.

5. Dom jednopiętrowy przy ul. Zduńskiej l. or. 1 l. sp. 131/XI wartości 9.000 złotych, nabyła tytułem darowizny Marja Schmidt od Edwarda i Leopoldyny Schmidtów.

III. Przez śmierć właściciela.

1. Grunt lwh. 173/XX obok ul. Grzegorzeckiej wartości 2.800 złotych, nabyli w spadku Albina Krycińska^{10/16} i Karolina Sourkowa,^{6/16} po ś. p. Julji Ostregowej.

2. Dom dwupiętrowy przy ul. Józefa l. or. 8 l. sp. 250/VIII, wartości 71.200 złotych, nabyli w spadku po^{1/7} części Helena Pemper, Salomea Koerbel, Lola, Feliks, Izidor, Ulryk i Celina Goldbergowie po bł. p. Gittli vel Guście Bruchie 2-ga im. Goldbergowej.

3. Dom parterowy przy ul. Misjonarskiej l. or. 21 l. sp. 182/XV, wartości 25 500 złotych, nabyli w spadku Helena z Olesiaków Łukiewiczowa^{10/16}, zaś Tadeusz i Czesław Łukiewicz po^{3/16} po ś. p. Tomaszu Łukiewiczu.

4. Grunt lwh. 111/III przy Pl. Na Groblach, wartości 36.000 złotych, nabyli w spadku po^{1/4} Eugenja z Amsterów Wienerowa, Izaak, Roman i Gusta Amsterowie po bł. p. Marji Amsterowej.

5. Część^(12/15) domu dwupiętrowego przy ul. Wielopole l. or. 7 l. sp. 91/VI, wartości 89 000 złotych, nabyli w spadku Michalina z Jastrzębskich Kobielową^{2/15}, zaś po^{5/15} Leon i Zygmunt Jastrzębscy po ś. p. Karolinie Jastrzębskiej.

6. Część^(115/314) domu parterowego przy ul. Łagiewnickiej l. or. 15 l. sp. 132/XXII, oraz grunt lwh. 731/XXII przy tejże ulicy, łącznej wartości 13.794 złotych, nabyli

w spadku w równych częściach Anna, Michał, Zofja i Bronisław Czyżowscy po ś. p. Annie z Łaptasiów Czyżowskiej.

7. Część^(8/16) domu dwupiętrowego przy ul. Stromej l. or. 6 l. sp. 624/XXII, wartości 29.245 złotych, nabyli Sabina Spiegelglass^{2/16}, zaś po^{3/16} Ryfka z Spiegelglassów Freinwaldowa i Artur Spiegelglass po bł. p. Chaimie Spiegelglassie.

8. Część^(8/16) domu dwupiętrowego przy ul. Stromej l. or. 6 l. sp. 624/XXII, wartości 36.556 złotych, nabyli w spadku po^{4/16} Ryfka z Spiegelglassów Freinwaldowa i Artur Spiegelglass po bł. p. Sabinie Spiegelglassowej.

9. Część^(2/12) domu jednopiętrowego przy ul. Rękawka l. or. 12 l. sp. 229/XXII, wartości 10.126 złotych, nabyli w spadku po^{1/12} Marjan i Józef Wojdyla po ś. p. Adamie Wojdyle.

10. Dom jednopiętrowy przy ul. Chodkiewicza l. or. 8 l. sp. 35/XIX, wartości 30.000 złotych, nabyła w spadku Franciszka z Panków Sądłowa po ś. p. Janie Sądłu.

11. Część^(8/16) domu jednopiętrowego przy Rynku Podgórskim l. or. 14 l. sp. 3/XXII, wartości 69.740 złotych, nabyli w spadku Gitla Róża 2-ga im. April^{4/16}, zaś po^{1/16} Adolf i Ludwik April, oraz Adela z Aprilów Rittman po bł. p. Zygmuncie Aprilu.

12. Część^(56/60) domu parterowego przy ul. Rękawka l. or. 11 l. sp. 768/XXII, wartości 31 286 złotych, nabyli w spadku Gitla Róża 2-ga im. April^{28/60}, zaś po^{7/60} Helena, Adolf i Ludwik Aprilowie, oraz Adela z Aprilów Rittmanowa po bł. p. Zygmuncie Aprilu.

Kraków, dnia 17 kwietnia 1931 r.

Wykaz

konsensów budowlanych, wydanych w miesiącu kwietniu 1931 r.

Właściciel budujący i miejsce zamieszkania	Rodzaj budowy	Miejsce budowy	Projektant	Liczba i data
Dz. I.				
Andrzej Kurkiewicz Grodzka 7	budowa schodów piwnicznych	Grodzka 7 lsp. 85	Michał Korzeniak	Insp. 7/31/A. 18/3
Dr. Ella i Marek Stielowie Poselska 17	przebudowa okna parter. na portal sklepowy	Poselska 17 lsp. 496	inż. Zimmermann	51/31/E. 11/3
Bohdan Meleniewski Florjańska 44	przebudowa portalu sklepowego	Florjańska 44 lsp. 342	inż. Wacław Krzy- żanowski	59/31/E. 27/3
Remigjusz Wiskida Rynek Gł. 43	plan dodat. na przebud. strychu i wymianę stro- pów drewn. na żelbeton.	Rynek Gł. 43 lsp. 38	Stefan Piwowarczyk	4/31/A. 15/4
Paulina Poserowa Grodzka 67	plan urządzenia łazienki i drobne adaptacje	Grodzka 32 lsp. 67	inż. Z. Prokesch	55/31/A. 23/3

Właściciel budujący i miejsce zamieszkania	Rodzaj budowy	Miejsce budowy	Projektant	Liczba i data
Dz. I.				
Henryk Ehrlich Dawid Monderer Florjańska 43	przebudowa portalu sklepowego	Florjańska 43 lsp. 364	inż. Prokesch	81/31/E. 27/3
Szymon Strassberg Florjańska 49	plany nadbud. 2-go p. w oficynie	Florjańska 49 lsp. 367	arch. Adam Ślęzak	70/31/A. 30/3
Kwieciński Julian ul. Florjańska 38	przebudowa ustępów na spłukiwane	Florjańska 38	inż. Kramarski	23/31/A. 30/3
Marja Drzygiewiczowa Florjańska 55	przebudowa portalu sklepowego	Florjańska 55 lsp. 370	arch. Albin Wiktor	82/31/E. 15/4
Froncz Anastazy Florjańska 17 do rąk administratora Arnolda Jurzykowskiego	przebudowa portalu sklepowego	Florjańska 17 lsp. 351	inż. Stefan Strojek	70/31/E. 7/4
Dz. III.				
Głogowska Rozalja Zwierzyniecka 6	przebud. portalu sklepów.	Zwierzyniecka 6 lsp. 107	arch. Grünberg	40/31/E. 13/3
Dz. IV.				
Konwent OO. Karmelitów Karmelicka 21	przebudowa portalu sklepowego	Karmelicka 21 lsp. 61	bud. Antoni Dostal	41/31/E. 27/3
Bernard Haas Łobzowska 2	plany dodat. nadbudowy 3-go piętra	Łobzowska 2 lsp. 72	inż. Prokesch Zygmunt	114/31/C. 30/3
Aleksander Markiewicz Szlak 1	budowa 3-ch p. domu	Szlak 1 lsp. 197	arch. Izydor Gold- berger	133/31/C. 1/4
Dz. V.				
Józef Rączkiewicz Krowoderska 39	nadbudowa 3-go piętra	Krowoderska 39 lsp. 52	arch. Izydor Kurzer	67/31/B. 20/3
Józef Sender św. Gertrudy 12 a	budowa 5-cio piętr. domu	Długa 82 lsp. 33	inż. Z. Prokesch	110/31/B. 7/4
Kieta Franciszek Szlak 53	plany dodat. na nadbud. 3-go i 4-go piętra	Szlak 53 lsp. 185	Kryłoszański Stanisław'	72/31/B. 9/3
Dz. VI.				
Maurycy i Chaja Butterfassowie Radziwiłłowska 25	plany nadbudowy 3-go piętra	Radziwiłłowska 25 lsp. 255	arch. S. Brandt	6/31/B. 6/3

Właściciel budujący i miejsce zamieszkania	Rodzaj budowy	Miejsce budowy	Projektant	Liczba i data
Dz. VII.				
Róża Stockowa św. Sebastjana 15	plany dodat. mieszkania na poddaszu	św. Sebastjana 15 lsp. 74	arch. Izidor Gold- berger	112/31/A. 18/3
Dz. VIII.				
Rachela Weinberg Dietlowska 81	budowa 3-ch p. domu frontowego	Skawińska 23 lwh. 670/666	Inż. Z. Prokesch	9/31/A. 11/3
Samuel Haubenstock Dajwór 25	plany dodat. na nad- budowę 3-go p.	Dajwór 25 lsp. 454	inż. Eug. Ronka i Ska	4493/30 19/2
Chaja Małka Pinterowa Szeroka 38	plany dodat. na zmiany w nadbud. 3-go p.	Szeroka 38 lsp. 215	arch. Wł. Stupnicki	1/31/A. 20/3
Rozalja Warsagienowa Ciemna 15	przebudowa wychodków na splukiwane	Ciemna 15 lsp. 194	Ludwik Guttman	89/31/A. 18/3
Stow. Psalmistów Dietlowska 101 do rąk prezesa Stow. p. Dawida Jakubowskiego	przebud. 1-no p. domu narożnego na dom mo- dlitwy	Rabina Meiselsa 18	arch. S. Jonkler	31/31/A. 23/3
Mozes Glass Dietlowska 35	plan wykonania łazienki na II p.	Dietlowska 35 lsp. 406	arch. S. Jonkler	60/31/A. 23/3
Hirsch Sybirski Starowiślna 28	plan dodat. na zmiany w bud. 3-go p. oficyny	Starowiślna 28 lsp. 381	bud. Z. Prokesch	132/31/A. 9/4
Dz. X.				
Antoni i Józefa Jencykowie Dworska 42	budowa domu parter.	Boczna Dworskiej I. kat. 159/9	arch. Ludwik Pa- ciorkowski	38/31/D. 5/3
Katarzyna Stanek Dworska 22	budowa domu 1-no piętr.	Dworska 22 lsp. 62	arch. Otton Ippold	18/31/D. 10/3
Mindler Bronisława Kapelanka 41	budowa domu parter.	Kapelanka 41 lsp. 190	bud. Sylwester Za- błocki	151/31/D. 20/4
Dz. XI.				
Janina Rzepowa Wasilewskiego 10	plan dodat. na wykona- nie domu parterowego	Wasilewskiego 10 lsp. 208	Fr. Mączyński	12/31/D. 17/2
Dz. XIII.				
Konwent PP. Norbertanek Tad. Kościuszki 88	przebud. sali gimnastycz- nej na mieszkanie	Tad. Kościuszki 88 lsp. 66	arch. Artur Roma- nowski	90/31/C. 4/3

Właściciel budujący i miejsce zamieszkania	Rodzaj budowy	Miejsce budowy	Projektant	Liczba i data
XIII.				
Szymon Stamberger Król. Jadwigi 92	budowa prow. sklepów	Kr. Jadwigi 92 lsp. 258	arch. Stefan Lands- berger	137/31/C. 18/3
Mróz Tytus Król. Jadwigi 79	budowa 2-u p. domu z suter.	Kr. Jadwigi 79 l. kat. 121/1	inż. St. Filipkiewicz i inż. J. Kolarzowski	7856/30 1/4
Dz. XIV.				
Adam Mikulski Reymonta 45	budowa parter. domu	równoległa do ulicy Reymonta parcela 275 i 273/2	inż. Zygmunt Szufa	37/31/C. 28/2
Dz. XV.				
Jan Raszka Sienkiewicza 10	budowa 2-piętr. domu	Zbrojów 3 lwh. 15 l. kat. 61/6	arch. Ludwik Woj- tyczko	88/31/C. 7/3
Czesław Buczak Kaz. Wielkiego 102	budowa 1-no p. oficyny z poddaszem	Kaz. Wielkiego 104 263/1	inż. Jan Stobiecki	108/31/C. 28/3
Dz. XVI.				
Stanisław i Franciszka Oleszkowie Juljusza Lea 58	nadbudowa 2-go p. z poddaszem	Jul. Lea 58 lsp. 89	bud. Antoni Dostal	74/31/C. 28/3
Dz. XVII.				
Zbroja Franciszka Mazowiecka 56	budowa 2 izb na podda- szu domu parter. i prze- budowa wozowni	Mazowiecka 56 lsp. 19	arch. Z. Szufa	121/31/B. 30/3
Gmina stoł. król. miasta Krakowa Mazowiecka 61	adaptacje wewnętrzne i dobud. 1 p.	Mazowiecka 61 lsp. 103	Konserwacja miejska	123/31/C. 6/3
Edward Wodniak Grand-Hotel Sławkowska 5	budowa parter. domu, dołu kloacz. i studni	Pod Fortem l. kat. 745	arch. L. Paciorkowski	57/31/B. 18/3
Dymek Franciszek Mazowiecka 88	plany dodat. na zmianę w rozkładzie wewn. domu i dobudowa 2-ch izb	Mazowiecka 88 lsp. 28	arch. L. Paciorkowski	3/31/B. 26/3
Władysław Litwora Poznańska 18	plan budowy wychodków z dołem kloacz. i ko- mórek	Poznańska 18 lsp. 399	Jan Kolesiński	134/31/B. 27/3

Właściciel budujący i miejsce zamieszkania	Rodzaj budowy	Miejsce budowy	Projektant	Liczba i data
Dz. XVIII.				
Józef i Julja Müllerowie Prądnik Czerwony	budowa parkanu i prow. szopy drewnianej	Aleja Królewska l. kat. 164/1	Fr. Krzyżanowski	69/31/B. 28/2
Dz. XIX.				
Salomon Wohlfeiler Grzegórzecka 93	przebud. stajni na parter. dom mieszkalny	Grzegórzecka 93 l. kat. 516/6	arch. Izidor Kurzer	7953/30 28/2
Inż. Rudolf Schindler Mogilska 11	pl. dodat. budowy 4-ch portali	Mogilska 11 lsp. 250	inż. M. Caputa inż. M. Stadnicki	44/31/E 26/4
Stefanja Wójcikowa Chodkiewicza 6	budowa I. p. domu z pra- cownią stolarską	Pasterska l. kat. 188/3 lwh. 360	arch. Z. Szufa	90/31/B. 25/3
Piotr i Regina Gaudyniowie Topolowa 9	pl. dodat. na budowę pro- wizorycznego kiosku	Kielecka 23	arch. Edward Ska- wiński	158/31/B. 10/4
Henryk Kanarek Grzegórzecka 52	pl. ubikacji mieszkalnej z poddaszem	Grzegórzecka 52	arch. S. Jonkler	65/31/B. 28/2
Ofic. Spółdz. mieszk. Franciszek Sterba Zielona 6	budowa I. p. domu	Osiedle Oficerskie działka 50	inż. M. Caputa arch. M. Stadnicki	97/31/B. 2/4
Dz. XX.				
Julja Krzyżanowska Grzegórzecka 150	budowa domu parterow.	Dąbie l. kat. 444/2	arch. L. Paciorkowski	81/31/B 7/3
Dz. XXI.				
Józef Kajdas Sarmacka 25	pl. dobud. 2-ch izb	Sarmacka 25 lsp. 195	arch. L. Paciorkowski	55/31/D 30/3
Józefa Sokołowska Płaszowska 84	budowa parter. oficyny	Płaszowska 84 l. kat. 563/15	arch. St. Kryłosański	30/31/D 27/2
Józef Pitala Kalwaryjska 43	budowa domu parterow.	Boczna do Rybitwy l. kat. 538/20	arch. Zygmunt Szufa	42/31/D 12/3
Wojciech Grzegorzczak Grzegórzecka 16	pl. budowy domu parter.	projekt. Łanowej l. kat. 1545/28	arch. L. Paciorkowski	54/31/D 30/3
Antoni Kotara Łasówka 12	budowa prowizor. domu drewnianego	Łasówka l. kat. 236	arch. L. Paciorkowski	66/31/D 4/3
Feliks Jarocki Myśliwska 20	budowa domu parterow.	Łanowa l. kat. 1546/66	bud. Antoni Dostal	139/31/D 10/4
Julja Szczepanowska Zatorska 13	budowa domu parterow.	Sarmacka l. kat. 815/8	bud. Antoni Dostal	52/31/D 30/3

Właściciel budujący i miejsce zamieszkania	Rodzaj budowy	Miejsce budowy	Projektant	Liczba i data
Dz. XXII.				
Schenker Izaak Lipowa 23.	budowa ustępów spluki- wanych	Lipowa 23 lsp. 405	Arch. Eugeniusz Grodziński	68/31 D 30/3
Stankiewicz Franciszka św. Kingi 11	budowa domu 1-no p.	Al. Pod Kopcem l. kat. 854/25	bud. Antoni Dostal	153/31/D 11/iV
Salomon Landsberger Rynek Podgórski 15	przebudowa portalu sklepowego	Rynek Kleparski 15 lsp. 4	arch. Stefan Landsberger	99/31/D 30/3
Salomon Himmelblau Kalwaryjska 23	plan dodatkowy na zmiany w budowie sklepów	Kalwaryjska 23 lsp. 146	bud. Antoni Dostal	34/31/B 4/3
Salomon Himmelblau Kalwaryjska 23	plany na budowę podda- sza i adaptacja	Kalwaryjska 23 lsp. 146	bud. Antoni Dostal	34/31/D 17/XII
Piotr Słomka Gazowa 7	budowa prowizorycznego baraku	Za Torem l. kat. 931/1	bud. Adam Ślęzak	15/31/D 9/2
Teresa Kopczyńska Puszkarska 18	plany dodat. wykonania zmiany w domu parter.	Puszkarska 18 lsp. 708	arch. Ludwik Paciorkowski	7392/30 6/3
Marja Cieślowska i Weronika Jelonek Rydlówka 22	budowa domu parterow.	Al. Skrzyneckiego 23 l. kat. 1429/1 lwh. 569	arch. Szufa Zygm.	69/31/B 11/3
Stanisław Zachara Zamoyskiego 20	budowa ogrodzenia	Łagiewnicka l. kat. 1323		5980/30 11/2

Prezydent miasta :
Inż. Karol Rolle w. r.

CZĘŚĆ NIEURZĘDOWA.

Protokoły obrad Rady Przybocznej Prezydenta i Wiceprezydentów miasta.

**Protokół z 2-go posiedzenia Rady Przy-
bocznej Prezydenta i Wiceprezydentów miasta
z dnia 11 marca 1931 r.**

Obecni: *Przewodniczący Prezydent miasta* Inż.
Karol Rolle.

Wiceprezydent miasta Dr. Ludwik Schneider.

" " Dr. Piotr Wielgus.

Sekretarz Rady Franciszek Strasiak.

Ogólna liczba obecnych Członków Rady Przy-
bocznej 68.

Początek posiedzenia o godzinie 18.

Przed porządkiem dziennym.

Deklaracja Radców m. z grupy robotniczej.

P. Jaich Franciszek odczytał następującą deklarację:
„Wchodząc w skład Rady Przybocznej uważamy
za swój obowiązek oświadczyć, iż choć powołani drogą
nominacji, uważamy się za przedstawicieli interesów
i potrzeb szerokich zastępów ludności pracującej na-
szego miasta.

Przy spełnianiu swych obowiązków będziemy
zawsze mieli na oku dobro Państwa i Gminy, które
swą siłę i swój rozwój muszą oprzeć na dobrobycie,
oświacie i zgodnym współdziałaniu ogółu pracujących
mężczyzn i kobiet“.

Deklarację powyższą przyjęto.

Porządek dzienny.

Regulamin Komisji-Matki Rady Przybocznej.

Referent p. Prof. Dr. Rouppert przedkłada
projekt regulaminu Komisji-Matki Rady Przybocznej
Prezydenta i Wiceprezydentów miasta :

§ 1.

Rada Przyboczna powołuje na czas swego urzędowania Komisję-Matkę dla załatwiania spraw, związanych z organizacją Sekcyj, Komisyj i Podkomisyj, w szczególności dla spraw ilościowego i osobowego składu poszczególnych Sekcyj, Komisyj i Podkomisyj Rady Przybocznej.

§ 2.

Komisja-Matka składa się z 7 członków, wybieranych przez Radę Przyboczną zwykłą większością głosów.

§ 3.

Komisji-Matce przewodniczy wybrany przez nią przewodniczący, względnie jeden z jego zastępców.

Posiedzenia Komisji-Matki odbywają się w obecności Prezydenta miasta lub delegowanego przez niego zastępcy.

§ 4.

Obsada Sekcyj i Komisyj Rady Przybocznej:

Sekcja I i VII (razem)	16	członków
" II	12	"
" III	8	"
" IV	10	"
" V i VI (razem)	12	"
a) dla spraw opieki społecznej		
6 członków, b) dla spraw zdrowia publicznego	6	członków
" VIII	12	"
Komisja dla spraw Elektrowni m.	5	"
" " " Gazowni m.	5	"
" " " Wodociągu m.	5	"
" " " Rzeźni m.	5	"
" " " M. Zakładów Ceram.	5	"
" drogowo-kanalowa	8	"

Ilość członków innych Komisyj ustala Komisja-Matka, a zatwierdza Rada Przyboczna.

Przy obsadzaniu Sekcyj i Komisyj uwzględniać należy kwalifikacje fachowe członków Rady Przybocznej.

§ 5.

Przydział do Sekcyj, Komisyj i Podkomisyj zgłaszają na ręce Prezydenta miasta członkowie Rady Przybocznej.

§ 6.

Wszelkie wnioski Komisji-Matki przedstawia Radzie Przybocznej przewodniczący tejże Komisji lub referent przez niego wyznaczony.

§ 7.

Posiedzenia Komisji-Matki zwołuje w miarę potrzeby i swego uznania przewodniczący w porozumieniu z Prezydentem miasta.

P. Dr. Krzetuski prosi o rychłe zwołanie Sekcji skarbowej.

P. Dr. Gross zapytuje, kiedy będzie zwołany Komitet rozbudowy miasta Krakowa.

Po udzielonych wyjaśnieniach przez referenta regulamin uchwalono.

Sprawozdanie z posiedzeń Państwowej Rady Kolejowej.

Delegat Gm. m. Krakowa p. Dr. Krzetuski, przedstawia następujące sprawozdanie z posiedzeń Państwowej Rady Kolejowej:

W dniach 2, 3 i 4 marca odbyły się kolejno posiedzenia komitetów eksploatacyjnego, nowobudujących się kolei i taryfowego, wreszcie plenarne Państwowej Rady Kolejowej. Z spraw, które wypełniły obrady, podnosząc najważniejsze w odniesieniu do życia gospodarczego.

Wyodrębnienie czyli nieco szumnie nazwana komercjalizacja Kolei Państwowych poczyniła poważny krok naprzód. Mianowicie wyodrębniono majątek przedsiębiorstwa i przeznaczono osobną księgę rejestru handlowego na wpis przedsiębiorstwa. W miejsce przewidzianego pierwotnym dekretem Prezydenta Rzeczypospolitej, Generalnego Dyrektora i Generalnej Dyrekcji wprowadzono jako organ wykonawczy Ministerstwo Komunikacji. Muszę przyznać, że nie brak dzisiaj po doświadczeniach poczynionych w Rzeszy i Austrii znawców kolejnictwa, którzy idei komercjalizacji są przeciwni. Jeżeli tedy Rząd w tej sprawie postępuje ostrożnie, to nie ma powodu do krytyki. To też Rada Kolejowa relację Pana Ministra przyjęła do wiadomości, bez dyskusji, która się skoncentrowała w Komitecie eksploatacyjnym. Wynikiem dyskusji na Komitecie było przyjęcie tezy, że należy dążyć do zupełnej komercjalizacji i ustanowienia jako władzy wykonawczej Generalnej Dyrekcji, podporządkowanej Ministrowi Komunikacji.

Po wynikach roku 1930/31 ciała ustawodawcze w porozumieniu z Ministerstwem zredukowały dochody i wydatki o dalsze 50 milionów, wobec czego suma budżetowa wynosi okragło 1594 milionów, wobec 1748 milionów budżetu 1930/1931. Co do inwestycji, to po skreśleniu 9 milionów w Senacie, przewidziane są w wysokości 175 milionów. Z wydatków prelimitowanych na rozbudowę stacyj w ogólnej sumie 86 milionów, przeznaczono dla Krakowa sumę znikomą, bo nie więcej jak 250.000 zł. Budowa magistrali węglowej Górny Śląsk-Gdynia ma nastąpić z funduszy pożyczki francuskiej, której finalizacja jest bliska.

Wielkie zainteresowanie budzi wśród członków Rady Kolejowej i niewątpliwie także Świetnej Rady sprawa ruchu samochodowego w konkurencji z ruchem kolejowym. W tej sprawie przedstawiono Komitetowi nowobudujących się kolei referat p. Wartalskiego, zakończony wnioskami, które przewidują ustawowe uregulowanie ruchu samochodowego z uwzględnieniem bezpieczeństwa i także możliwość udzielenia pewnym firmom koncesji na wyłączność ruchu w zamian za specjalne świadczenia na rzecz Państwa. Wniosek ten nie uzyskał większości. Natomiast uchwalono, uznając konieczność uregulowania ustawowego, zastrzeżenie przeciw stosowaniu środków, krępujących inicjatywę prywatną.

Posiedzenie plenarne było ostatniem tej kadencji.

Proszę sprawozdanie przyjąć do wiadomości i udzielić ustępującemu członkowi i zastępcy członka Państwowej Rady Kolejowej zwolnienia z piastowanego mandatu.

W dyskusji zabierali głos:

P. Prof. Dr. Kumaniecki w sprawie rozbudowy krakowskiego dworca kolejowego.

P. Dr. Czuchajowski w sprawie ruchu automobilowego, tak osobowego, jak i ciężarowego.

P. Prof. Dr. Nowak, zwracając się do posłów i senatorów krakowskich, aby gorliwie zajęli się kwestją rozbudowy krakowskiego węzła kolejowego.

P. Kleczka, utyskując na ciasnotę dworca zachodniego, który w dzisiejszych czasach nie odpowiada swemu celowi.

Po wyjaśnieniach, udzielonych przez referenta i Prezydenta Rollego, sprawozdanie p. Dr. Krzetuskiego przyjęto do wiadomości.

Sprawozdanie z działalności Krakowskiej Miejskiej Kolei Elektrycznej za czas od 1 stycznia do 31 grudnia 1930.

P. Dr. Tilles Samuel składa szczegółowe sprawozdanie z działalności Krakowskiej Miejskiej Kolei Elektrycznej.

(Sprawozdanie załączone na str. 140).

W dyskusji nad sprawozdaniem:

P. Prezes Epstein zapytuje o bilans za r. 1930 — porusza sprawę rozbudowy ruchu autobusowego — tam, gdzie niema tramwaju, powinno się zaprowadzić linie autobusowe.

P. Dr. Chodorowski uważa, że sprawozdanie, jakkolwiek treściwe, nie zadowala jego osobiście — zapytuje, jakie są koszty administracji i rzeczowe, podział zysków. Zauważa, że w roku 1926 podwyższono ceny biletów, a różnica miała być użyta na pomoc dla bezrobotnych.

P. Dr. Beaupré żali się na odrutowanie Rynku krakowskiego — powinno się tramwaj usunąć z Rynku Głównego.

P. Dr. Klimecki doradza zaciągnięcie pożyczki na rozbudowę tramwaju.

P. Prof. Rouppert domaga się usunięcia tramwaju z Rynku Głównego — podnosi konieczność sprawności kursowania wozów tramwajowych.

P. Pochmarski i Prof. Dr. Bujwid popierają wniosek p. Dr. Beauprégo i Prof. Dr. Roupperta.

P. Dr. Krzetuski prosi, aby Dyrekcja tramwaju rozesłała wszystkim członkom Rady Przybocznej bilans za rok 1930, poczem prosi o zamieszczenie na porządku dziennym posiedzenia Rady Przybocznej sprawy rozbudowy tramwaju.

P. Dr. Kannenberg Marjan popiera wniosek p. Dr. Krzetuskiego.

P. Pronaszko jest zdania, że umieszczenie tramwaju w Rynku głównym nie szkodzi wyglądowi tegoż Rynku — prosi, aby tramwaje szybciej kursowały.

Wyjaśnień udziela p. Prezydent Rolle i referent p. Dr. Tilles.

Wniosek p. Dr. Krzetuskiego przyjęto.

Przewodniczący zamknął posiedzenie o godzinie 21.

Protokół z 3-go posiedzenia Rady Przybocznej Prezydenta i Wiceprezydentów miasta z dnia 24 kwietnia 1931 r.

Obecni: Przewodniczący Prezydent miasta Inż. Karol Rolle.

Wiceprezydent miasta Witold Ostrowski.

" " Dr. Ludwik Schneider.

" " Dr. Piotr Wielgus.

Sekretarz Rady: Franciszek Strasiak

Obecnych członków Rady Przybocznej 64.

Początek posiedzenia o godzinie 18.

Przed porządkiem dziennym.

I. Ustąpienie pierwszeństwa hipot. na rzecz Kom. Kasy Oszcz. m. Krakowa dla Tow. Katol. Domu Akadem.

Imieniem Sekcji I i III Wiceprezydent m. Dr. Piotr Wielgus wnosi:

Rada Przyboczna uchwali:

Ustąpić pierwszeństwa hipotecznego na rzecz Komunalnej Kasy Oszczędności m. Krakowa przed zainstalowaniem na rzecz Gminy m. Krakowa w wykazie hip. L. 555 Dz. IV prawem zastawu dla reszty ceny kupna 64.808.10 zł. dla pożyczki, którą Towarzystwo Katolickiego Domu Akademickiego zamierza zaciągnąć w tej instytucji, a to pod następującymi warunkami:

1) Ustąpienie to odnosić się będzie tylko do kwoty niezbędnej dla ukończenia budowy domu. Kwota jednak tej pożyczki nie może:

a) osiągnąć wysokości, która by zagrażała bezpieczeństwu zahipotekowanej reszty ceny kupna,

b) przekraczać w żadnym razie sumy 200.000 złotych, względnie równowartości w dolarach, wliczając tu wszystkie należności dodatkowe.

2) Dokument ustępstwa wydany zostanie dopiero po zapłaceniu wszystkich zaległych rat wspomnianej reszty ceny kupna.

3) Wszelkie koszty połączone z wystawieniem jednostronnego dokumentu poniesie Towarzystwo.

Uchwalono.

L. I. 1504/31.

II. Pożyczki 280.000 zł. i 350.000 zł. na dokończenie budowy domu mieszkalnego przy ul. Pasterskiej.

Imieniem Sekcji II i III Wiceprezydent miasta Witold Ostrowski wnosi:

Rada Przyboczna uchwali:

Ze względu na konieczność dostarczenia biedniejszej ludności małych mieszkań, t. j. pokoju z kuchnią, względnie pokoju z wnęką kuchenną i w związku z rozpoczętą budową 2-ch domów mieszkalnych powyższego typu, a to 3-ch piętrowego domu mieszkalnego z poddaszem i 4-piętrowego na Grzegórkach przy ul. Pasterskiej — Rada przyboczna uznaje za wskazane i uchwała zaciągnąć pożyczkę na budowę tych domów w stanie surowym w kwocie 280.000 zł. w Banku Gospodarstwa Krajowego Oddział w Krakowie na podstawie ustawy o rozbudowie miast w myśl wniosku uchwalonego w dniu 11 marca 1931 r. przez Prezy-

denta i Wiceprezydentów m., działających na zasadzie § 53 statutu m. Krakowa.

Równocześnie Rada Przyboczna uchwala zaciągnięcie dalszej pożyczki w Banku Gospodarstwa Krajowego z funduszu rozbudowy miast, względnie w innej instytucji finansowej w kwocie zł. 350.000 na dokończenie budowy wyżej podanych domów mieszkalnych.

Pożyczki te zostaną zabezpieczone w stanie biernym realności lwh. 639 ks. gr. gm. kat. Piaski.

Uchwalono. (L. Prez. 2943/31).

Porządek dzienny.

OBRADY NAD BUDŻETEM ROKU 1930/31.

Prezydent miasta Rolle zagał posiedzenie, po czym zabrał głos generalny sprawozdawca budżetowy Dr. Stanisław Chodorowski:

Mam zaszczyt przedstawić Wysokiej Radzie preliminarz budżetu Gminy miasta Krakowa na rok 1931/32. Układ budżetu Gminy m. Krakowa opiera się na rozporządzeniu Prezydenta Rz. P. z dnia 17 czerwca 1924 i na rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 28 czerwca 1926.

Przytoczone rozporządzenia Prezydenta i Ministra Spraw Wewn. uregulowały niejako zasadnicze sprawy z budżetowaniem związane, a w szczególności podział budżetu na budżet administracyjny i budżety przedsiębiorstw komunalnych. Ponadto nowela z dnia 20 stycznia 1930 r. rozszerzyła drugą część budżetu, wprowadzając obok budżetów przedsiębiorstw komunalnych także oddzielne budżety szpitali i zakładów opiekuńczych, wobec czego budżet administracyjny obejmuje w zakresie szpitali i wspomnianych zakładów w odpowiednich działach wydatków zwyczajnych jedynie dopłaty netto Gminy. Tem się różni układ obecnego budżetu od budżetów z lat poprzednich.

Budżet administracyjny na rok 1931/32 przewidywał w projektach Zarządu miasta w ogólnych cyfrach w wydatkach zwyczajnych zł. 23,588.278, nadzwyczajnych zł. 4,642.924 — razem zł. 28,231.202, w dochodach zaś zwyczajnych zł. 23,592.050, w nadzwyczajnych zł. 4,646.235 — razem zł. 28,238.285.

Zamykał się więc pierwotnie nadwyżką zł. 7.083.

Komisja budżetowa wspólnie z Zarządem Gminy i po przeprowadzeniu obszernej dyskusji proponuje w wydatkach zwyczajnych zł. 23,794.441, nadzwyczajnych zł. 4,253.424 — w dochodach zwyczajnych zł. 23,796.150, nadzwyczajnych zł. 4,256.335 — razem w wydatkach zł. 28.047.865, w dochodach zł. 28,052.385, nadwyżka zł. 4.520.

W budżetach zaś przedsiębiorstw komunalnych preliminarzuje się w zakresie wydatków zwyczajnych zł. 21,484.116, wydatków nadzwyczajnych zł. 1,470.924, razem zł. 22,955.040 — w dochodach zwyczajnych zł. 25,900.486, w dochodach nadzwyczajnych zł. 1,470.924, razem zł. 27,371.410.

W budżetach szpitali i zakładów opiekuńczych przewiduje się w wydatkach zł. 1,410.503 i tyleż w zakresie dochodów zwyczajnych, na które składają się dopłaty Gminy w przeważnej części, bo w ogólnej

sumie zł. 897.483, zamieszczonych w odpowiednich działach budżetu administracyjnego.

Budżet Gminy na r. 1931/32, a ściślej ujmując jego wykonanie, przypada w okolicznościach ciężkiego położenia gospodarczego w Państwie. Trzeba sobie z tego zdawać sprawę, iż to ciężkie położenie gospodarce dopiero w roku bieżącym, a więc w okresie realizowania obecnego projektu budżetu Gminy, który tu przedkładam, najwyraźniej i najdotkliwiej może dać się odczuć. Źródła obecnych dochodów Gminy mogą doznać pewnego skurczenia. To też pierwszym i najważniejszym zadaniem Zarządu miasta jest przetrzymać ciężki czas. Naczelnem hasłem niejako musi być „to co najkonieczniejsze i nieodzowne; wszelkie inwestycje muszą być wstrzymane“.

Nowy budżet jest w dużej mierze pod tym kątem widzenia zestawiony. Budżet ten bowiem wykazuje w porównaniu z budżetem poprzednim zniżkę w wydatkach zwyczajnych o zł 986.452, czyli około 4%, w wydatkach nadzwyczajnych o zł 5.315.094, czyli o 55% mniej. Ogólna suma wydatków zwyczajnych przedsiębiorstw komunalnych obniżyła się w stosunku do poprzedniego budżetu nieznacznie, bo o kwotę zł 30.336. Tłumaczyć należy to tem, że niektóre z przedsiębiorstw wykazują pewną zwyżkę wydatków dlatego, że zostały obciążone spłatą długów zaciągniętych w roku 1930 na inwestycje (Wodociąg) lub też z powodu rozszerzenia zasięgu ich działalności (Elektrownia). Przeprowadzono niemal we wszystkich działach budżetu administracyjnego restrykcję wydatków. Kompresja ta wydatków, choć konieczna, musiała się odbić i na elastyczności budżetu. W całym budżecie administracyjnym w wydatkach zwyczajnych znaleźć można niespełna 950.000 zł na cele inwestycyjne, łącznie z kwotą preliminowaną w Dz. V na roboty drogowe, o ile bardzo optymistycznie podciągniemy pod pojęcie inwestycji kwoty przeznaczone na zakup nowych ławek w ogrodach publicznych i tym podobne wydatki. Kwota zatem zł 950.000 stanowi zaledwie 4% ogólnej sumy wydatków zwyczajnych. Budżet ten nazwałbym wegetacyjnym, na dziś, na przetrwanie do lepszych czasów, lecz przewiduję, że stan ten może potrwać od 2—3 lat.

Z charakteru budżetu wegetacyjnego wynika i to, że budżet jest konsumpcyjny. Pozwolę sobie poprzeć tę tezę szeregiem cyfr: a więc

Dział I. „Administracja ogólna“ zamyka się kwotą zł 5.545.893, t. j. mniej więcej 23% ogólnych wydatków zwyczajnych budżetu administracyjnego, ale na tej kwocie nie kończą się jeszcze te specyficzne wydatki administracyjne; przewijają się one bowiem, t. j. płace personelu i związane z tem wydatki na ubezpieczenia społeczne i t. p. przez wszystkie działy wydatków zwyczajnych budżetu administracyjnego. Czyni to pokaźną kwotę 5,282.482 (w kwocie tej umieszczona jest suma na robociznę mcgąca wynosić niespełna pół miliona zł, względnie w dziale I. uwidoczniona jest również kwota wydatków rzeczowych około 550 000 zł), a zatem sumą Dz. I. czyni to zł 10,828.375, jeżeli od tej sumy odejmiemy 500.000 (robocizna) i zł 550.000 (rzeczowe z Dz. I.) otrzymamy kwotę zł 9.800.000 (mniej więcej) co czyni 43% ogólnych wydatków zwyczajnych budżetu administracyjnego. Jest to zatem ta część budżetu, której w tej chwili ruszyć nie można, jest to co

więcej kwota, która wydana być musi. Jeżeli dodać do tej sumy kwotę 4,039.228 prelinowaną w Dz. IV. wydatków na długi, oraz kwotę zł 897.483, prelinowaną jako dopłaty Gminy do budżetów szpitali i Zakładów opiekuńczych, to otrzymamy kwotę łączną około zł 14,715.086.

Kwota ta stanowi około 65% sumy prelinowanych wydatków. Jest to olbrzymia pozycja, której wzruszyć się nie da, jest to poprostu opancerzona część budżetu. Pozostaje zatem około 35%, że się tak wyrażę wolnego budżetu, ale jak te 35% się przedstawiają. Otóż co najmniej 20% to są t. zw. wydatki rzeczowe, związane ściśle z wykonywaniem czynności urzędowych, a więc są to wydatki na przybory kancelaryjne, telefony, opał, światło, porto i t. d., a dalej to wydatki również rzeczowe na konserwację urządzeń biurowych, lokali, na czyszczenie biur, na czynsze, na podróże i t. p., wreszcie i wszelkie wydatki związane z wykonywaniem powierzonych czynności. Pozostawałaby zatem część budżetu wynosząca 15% sumy wydatków zwyczajnych, część ewentualnie elastyczna. Ale czy rzeczywiście te 15% są elastyczne? Otóż uważam, że nie. Trzeba bowiem odjąć od tej kwoty wszelkie pozycje prelinowane na zasiłki, dotacje, subwencje i t. p. składki członkowskie i inne konieczne adaptacje, a wówczas okaże się, że niespełna 6—7% budżetu możnaby zakwalifikować jako część elastyczną budżetu.

Budżet Administracyjny Gminy na rok bieżący nie może być jednakowoż lepszy; jest on obrazem tej sytuacji gospodarczej, której odbiciem są również wszystkie inne budżety komunalne. Gmina m. Krakowa jest wprawdzie chwilowo w ciężkim położeniu finansowym, ale w swych trudnościach gospodarczych Gmina nie jest odosobniona. Śmiem raczej twierdzić, że Gmina m. Krakowa jest w lepszej skórze, aniżeli wiele innych związków komunalnych.

Szereg samorządów miejskich poszedł w tym roku drogą stosowania mniej lub więcej silnych oszczędności, przy układaniu swych budżetów. Oczywiście oszczędności te nie dokonywały się drogą okrojów mechanicznych, gdyż to mogłoby spowodować rozprzężenie gospodarki samorządowej.

Obniżono budżet administracyjny naszej Gminy w wydatkach zwyczajnych, jak to już wspomniałem o kwotę zł 986.452, a w dochodach zwyczajnych o zł 991.314, w porównaniu z budżetem poprzednim, w wydatkach zaś nadzwyczajnych o zł 5.315.094, a w dochodach o zł 5,319.098. Kierowano się zatem, jeżeli chodzi o wydatki zwyczajne budżetu administr. względami oszczędności, a przy dochodach względami ostrożności prelinując w nich kwoty w stosunku do osiągniętych wyników w roku 1930/31 i mając na uwadze ogólne położenie gospodarcze, które stanowi przyczynę obniżenia się źródeł dochodów Gminy, zwłaszcza dochodów ze źródeł publiczno-prawnych. Ale obniżenie się dochodów Gminy nie jest spowodowane ogólną sytuacją gospodarczą, w części i to dość znacznej jest skutkiem innych jeszcze okoliczności. I tak: w pierwszym rządzie ustawa o państwowym funduszu drogowym obniża efektywnie już w tym roku dochody Gminy z opłat i podatków drogowych o kwotę zł 350.000 rocznie. Równocześnie zaś nałożono na Gminę nowe ciężary. Rząd przerzucił na Gminę obowiązek płacenia kwate-

runkowego dla nauczycieli szkół powszechnych, które wynosi rocznie zł 240.000, prelinowaną po raz pierwszy w tym roku; istnieje zaś już obowiązek Gminy, płacenia analogicznego kwaterunkowego dla wojskowych, prelinowanego w budżecie bieżącym w Dz. XIII. § 147 w kwocie zł 164.000.

Dalej nałożono obowiązek prowadzenia ewidencji i kontroli ruchu ludności, co wyraża się w różnych pozycjach Dz. I. kwotą około zł 200.000. Ogólną zatem lukę jaka wynikła w budżecie Gminy 1931/32 z powodu nałożenia przez Państwo nowych ciężarów bądź też uszczuplenia dochodów na rzecz Państwa, można przyjąć na około zł 800.000, nie licząc kwoty zł 164.000 (kwaterunkowego dla wojskowych), która nie jest wprowadzona po raz pierwszy w tym budżecie. Ale nie na tem koniec, na budżecie tegorocznym Gminy ciążyą konsekwencje pewnych poprzednio dokonanych posunięć o charakterze społecznym. Mam na myśli stabilizację personelu niższych funkcjonariuszy Gminy. Dnia 4 marca 1929 r. Rada miejska zatwierdziła regulamin służbowy dla niższych funkcjonariuszy miejskich, a dnia 14 lutego 1930 r. uchwaliła rozszerzyć etat tych pracowników o 1186 miejsc. Dotychczas stabilizowanych zostało 555 osób.

Płace personelu robotniczego stabilizowanego wzgl. takiego, który ma być stabilizowany w roku budżetowym 1931/32 wyrażają się w samym tylko budżecie administracyjnym Gminy kwotą prawie zł 600.000. Poważne obciążenie z tego samego tytułu znajduje się również w budżetach przedsiębiorstw komunalnych. Uczucie, poryw szlachetności, oczywiście nakazuje bez zastrzeżeń zapewnić starość tym wszystkim robotnikom, którzy przepracowali dłuższy okres czasu dla Gminy. Pójdę nawet dalej, sentyment ten nakazywałby stabilizować i na przyszłość tych wszystkich, którzy dla Gminy już pewien czas pracują, a i tych którzy pracować będą. Ale rachunek, ten prosty rachunek, że dwa a dwa jest cztery, winien wskazywać jednocześnie te konsekwencje, jakie wypłyną w przyszłości z tego gestu pełnego zresztą zupełnie zrozumiałej szlachetności. Dziś emerytury, jakie Gmina płaci, a więc które ciążyą na budżecie administracyjnym Gminy, a nie na funduszu emerytalnym wynoszą łącznie z tak zwanymi darami z łaski kwotę około zł 1,800.000, a przecież kwota ta przez pewien czas będzie szybko narastać wskutek napływu do kadr emerytów uprawnionych, a więc już wysłużonych niższych pracowników Gminy. Czyż nie należało wówczas gdy uchwalało się etatyzację tychże pracowników poszukać jednocześnie albo nowych dochodów dla Gminy, lub też przeprowadzić już wtedy pewne restrykcje w wydatkach.

I z kolei przechodzę do tej części budżetu, która stanowi ukrytą, a jednak istniejącą niezmiennie i stałą groźbę dla całości budżetu Gminy. I w tej chwili muszę zaznaczyć, że nie chodzi o wysokość ogólnego obciążenia gminy, które relatywnie nie jest wysokie, ale o charakter tych długów. Majątek Gminy wynosi około 280,000.000 zł; zadłużenie zaś Gminy wraz z przedsiębiorstwami komunalnymi około zł 35,000.000, czyli 12 1/2% majątku, bez uwzględnienia niewiadomej jeszcze kwoty niezwaloryzowanych dotychczas pożyczek byłego Austr. Ziem. Zakładu Kredytowego.

W Dz. IV. przewidziano na długi zł 4,039.228,

ale czy istotnie na spłatę kapitału — z ogólnej kwoty długów zaledwie około zł 7.000.000, przypada na długi długoterminowe, w tem około $1\frac{1}{2}$ miliona stanowią zwaloryzowane długi w Czeskich Kasach Oszczędności, około $2\frac{1}{2}$ miliona zwaloryzowana pożyczka obligacyjna z roku 1908 i 1919, około zł 400.000 skonwertowanej pożyczki budowlanej w Banku Gosp. Kraj. ponad 2 miliony zwaloryzowanych dawnych pożyczek anuitetowych b. Banku Krajowego. Reszta pożyczek, a więc zł 28 milionów, to pożyczki na weksle terminowe, które po części się spłaca, a częściej prolonguje, albo też pożyczki skryptowe, z krótkimi naogół terminami płatności. Zazwyczaj wierzyciele prolongują te pożyczki, ale ich spłata w całości natychmiastowa stanowi stałą groźbę dla Gminy. Wśród wierzycieli Gminy naczelne miejsce zajmuje Bank Gospodarstwa Krajowego, którego pretensje wynoszą około zł 13 milionów o różnem oprocentowaniu, dochodzącem do 11% w stosunku rocznym. Drugie miejsce zajmuje Komunalna Kasa Oszczęd. m. Krakowa z pretensją około $4\frac{1}{2}$ miliona zł.

A jak się przedstawia oprocentowanie całego długu Gminy, a więc: bezprocentowego długu jest 30.000 zł, 3% = zł 1.187.000, 4% = zł 3.398.123, $4\frac{1}{2}\%$ = zł 840.543, 5% = zł 10.624, 6% = zł 1.460.000, 7% = zł 700.000, 8% = zł 54.149, 9% = zł 2 milj. 497.000 i 263 500 dolarów, $9\frac{1}{2}\%$ = zł 8.265.687, 10% = 495.000 i 158.800 dol., $10\frac{1}{2}\%$ = zł 636.040, 11% = zł 985.000 i 89.913 dolarów.

Do tego doliczyć trzeba około 8 milionów długów Zakładów gminnych krótkoterminowych o przeciętnej stopie 9% . Trzeba przyjąć, że ta preliminarzana kwota w Dz. IV na spłatę długów jest właściwie bez mała zjadana przez wysokie oprocentowanie krótkoterminowych pożyczek. Wydatki rzeczywiste na oprocentowanie i spłatę długów stale rosną. I tak: w r. 1926 wynosiły zł 1.002.496—, w r. 1927/28 zł 1.129.061—, w r. 1928/29 zł 2.840.957—, w r. 1929/30 zł 2.002.762—, w r. 1930/31 zł 3.917.855— a w obecnym budżecie jak już wspomniałem zł 4.039.228—, a więc o 224.418— więcej jak w roku ubiegłym.

Pomimo tego, jeśliby ze strony wierzycieli nastąpił nacisk co do upłat kapitału, kwota preliminarzana okazałaby się niewątpliwie za małą. Wspomniałem, że w tym dziale ukryta jest stała groźba dla gospodarki Gminy. Ale z drugiej strony i w tymże dziale dopatruję się możliwości znacznego zwiększenia dochodowości Gminy a więc uzyskania w przyszłości pokaźnej nadwyżki budżetowej, którą możnaby wtedy obrócić na tak potrzebne i celowe inwestycje, jak ulice, rzeźnia i t. p. Mam na myśli konwersję długów. Proszę Wysokiej Rady konwersja długów krótkoterminowych jest konieczna, nieodzowna, jest wskazana położeniem finansowem Gminy; odciąży budżet Gminy, uczyni go elastycznym i zasilić może rezerwy Kasy Gminy, których dziś zupełnie niema, stworzyć może perspektywę celowych inwestycji w przyszłości. Musi się przekonać wierzyciela, że i w jego interesie konwersja leży; trzeba pójść do Rządu o interwencję; ale musi się chodzić za tem ustawicznie i bez przerwy domagać się skonwertowania długów, aż się to istotnie uprzykrzy wierzycielowi i w ten sposób cel osiągnie. Z konwersji można uzyskać minimum 1.200.000— zł. Bez przeprowadzenia konwersji nie może Gmina obecnie zaciągać żadnej pożyczki, a w szczegó-

ności krótkoterminowej na cele inwestycyjne, choćby najważniejsze.

Budżet na rok 1931/32 jest tak sztywny, jest już tak okrojony po stronie wydatków zwyczajnych, że mowy o tem niema o jakich znaczniejszych lukach w tej części budżetu administracyjnego, a w dochodach pokrycia nowy wydatek spowodowany oprocentowaniem i spłatą długów nie znajdzie. Sprawa konwersji łączy się również z budżetem administr. nadzwyczajnym Gminy.

Wspomniałem o obniżeniu tak wydatków jak i dochodów nadzwyczajnych budżetu administracyjnego. Moje osobiste zapatrywanie się na tę część budżetu admin. Gminy jest takie, że uważam ten budżet za zupełnie nierealny, a to więcej za anachronizm. Bo co to mogą być za dochody te nadzwyczajne. Pozycje główne to sprzedaż nieruchomości, 500.000— i pożyczka (oczywiście prawdopodobnie krótkoterminowa) 3.635.000 — zł. O pożyczce wypowiedziałem swoje zdanie. Przecież ta pożyczka — zależy w jakim czasie zostałaby zaciągnięta, mogłaby już na obecnym budżecie zwyczajnych wydatków zaciążyć odsetkami i spłatą kapitału. W związku z tem, uważałbym i wydatki nadzwyczajne za nierealne.

Ale gdyby to można tak tę sprawę postawić o ile chodzi o wydatki nadzwyczajne, to znaczy, że niema wpływów nadzwyczajnych, to i nie będzie wydatków nadzwyczajnych. Niestety w działach wydatków nadzwyczajnych są kwoty, które wydane być muszą, a które zatem z natury rzeczy obciążają już bieżący budżet admin. tj. jego wydatki zwyczajne. Wymienię je:

Spis ludności 100.000— zł, urządzenie Miejskiego Urzędu ewidencji ludności 50.000— zł, pokrycie ceny kupna gruntów od OO. Augustjanów 400.000— zł. Zapłata 2 rat za samochody do kropienia ulic 39.000— zł., odszkodowanie za grunty wywłaszczone 235.600— zł., ostatnia rata za 2 walce motorowe 40.000 zł., udział Gminy w Spółce Drogowej dla przebudowy i utrzymania drogi Kraków-Wola Justowska 54.000— zł. Ambulatorjum szkolne dentystyczne 10.000— zł. Druga rata na rozbudowę szkoły żydowskiej T. S. L. 5.000— zł. i t. d., razem zł. 1.842.705— łącznie z kwotą zł 670.247—, która stanowi saldo niedoborów za lata 1926/27 i 1927/28. W dochodach nadzwyczajnych na tę kwotę znajdujemy realne pokrycie w kwocie zł. 500.000— ze sprzedaży gruntów miej. i w kwocie zł. 71.235—, pochodzącej z funduszków renowacyjnych Rzeźni m., Zakładu czyszczenia miasta i Miej. Zakładów Samochodowych i ze zwrotu nadpłaconego przez Gminę datku konkurencyjnego na utrzymanie lewego brzegu Wisły. Odjawszy przeto kwotę zł. 571.235— od wspomnianej kwoty zł. 1.842.705— pozostałaby kwota zł. 1.271 470— która realność budżetu stawia pod znakiem zapytania, gdyż już teraz musi zaciążyć na wydatkach zwyczajnych budżetu admin. I czyż znowu nie nasuwa się żelazna konieczność konwersji długów. Proszę Wysokiej Rady, w Anglii ciężary za skutki wojny rozłożono również i na dalsze pokolenia. I u nas nie powinno być inaczej.

Przejdę pokrótce wszystkie Działy wydatków i dochodów zwyczajnych budżetu admin. porównując je wynikowo z budżetem poprzednim.

Dział I. „Administracja ogólna“ obniżył się o zł. 242.556—.

Dz. II. „Majątek Komunalny“ zniżono o zł. 11.482—.

W Dz. III. „Przedsiębiorstwa Komunalne“ w któ-

rym nie było w ubiegłym roku żadnej pozycji, zamieszczono obecnie zł. 69.514— na pokrycie deficytu Miejskiej Piekarni Mechanicznej.

Dz. IV. „Długi“ o tym dziale już mówiłem.

Dz. V. „Drogi i place“ uległ obniżeniu o kwotę zł. 848.331— mimo, że Komisja budżetowa podwyższyła ten dział o kwotę zł. 196.000— na roboty drogowe.

Dz. V a. „Pomiary i plany rozbudowy m.“ obniżono nieznacznie o zł. 1.340—.

Dz. VI. wykazuje zwyczaj o zł. 234.791— wskutek wprowadzenia do niego dodatku kwaterunkowego dla nauczycieli w kwocie zł. 240 000—.

Dz. VII. „Kultura i Sztuka“ zmniejszono o zł. 76.719.

Dz. VIII. „Zdrowie publiczne“ obniżono faktycznie o zł. 108.000—.

Dz. IX. „Opieka społeczna“ formalnie obniżył się o zł. 68.588—. Trzeba przytem zauważyć, że wydatki objęte tym działem obciążają Gminę poważnie i rosną znacznie szybciej niż ogół wydatków; dział ten w porównaniu z r. 1927/28 wzrósł o prawie 100%, podczas gdy ogół wydatków powiększył się o 43%.

Dział X. „Popieranie rolnictwa“ obniżył się o zł. 5.100—.

Dział XI. „Popieranie przemysłu i handlu“ obniżył się o zł. 79.326—.

Dział XII. „Bezpieczeństwo publiczne“ obniżył się o 11.642—.

Dz. XIII. „Różne“ zwiększono o zł. 48.415—.

Trzy zatem działy, IV, VI i XIII, wykazują zwyczaj. Reszta działów wydatków zwyczajnych obniżono.

W zakresie dochodów zwyczajnych budżetu administracyjnego Dz. I „Majątek Komunalny“ wzrósł o kwotę zł. 160.987— wskutek wzrostu czynszów.

Dz. II. „Przedsiębiorstwa Kom.“ wzrósł o kwotę zł. 136.476— głównie z powodu wzrostu zysku Elektrowni.

Dz. III. „Subwencje i Dotacje“ wykazuje obniżkę o zł. 1.500—.

Dz. IV. „Zwroty“ uległ obniżeniu o zł. 158.028—.

Dział VI. „Opłaty za korzystanie z urządzeń i zakładów“, zmniejszył się o zł. 941.280—.

Dz. VIII. „Udział w podatkach państw.“ nie uległ zmianie.

Dz. IX. „Dodatki do podatków państw.“ zmniejszył się o kwotę zł. 70 000—.

Dz. X. „Podatki samoistne“ uległ zmniejszeniu o zł. 68.030—.

Dz. XI. „Różne“ obniżył się o zł. 48 890—.

Z analizy budżetu na rok 1931/32 daje się stwierdzić, że budżet w wydatkach układano oszczędnie, przeprowadzając możliwą kompresję wydatków, w dochodach preliminowano kwoty ostrożnie obniżając tę część budżetu o kwotę 991.314— zł., a więc dostosowywano się do obecnej koniunktury gospodarczej kraju i do wyników osiągniętych w r. 1930/31. Natomiast zwiększono dochodowość przedsiębiorstw komunalnych o 136.476 zł., wskutek obniżki pewnych kosztów handlowych, a co jest objawem dodatnim.

Kilka słów jeszcze na temat wniosków, któreby się nasuwały po tem co powiedziałem. By zwiększyć możliwości realności tego budżetu jest koniecznem:

1) niezwykle oszczędne wydatkowanie we wszyst-

kich paragrafach; uchwalanie bowiem kwot preliminarzowych w wydatkach nie jest równoznaczne zawsze z koniecznością ich wydania.

Tylko nieodzowna konieczność może tu być nakazem.

2) Dalsza kompresja wydatków czysto administracyjnych, które w tym budżecie wynoszą jak wspomniałem około 10,000.000 zł., a więc 43%. Nie mogę się pogodzić z tem, by nieomal połowa budżetu szła tylko na czysto personalne wydatki.

3) Zahamowanie prac przyjmowania na etat dalszych pracowników niższych Gminy; niech ta etatyzacja postępuje równolegle z wzrastaniem dochodowości Gminy. Pragnę jednak wyjaśnić, że nie mam na myśli odbierania praw nabytych tym wszystkim pracownikom, którym je poprzednia Rada nadała i nie mam również na myśli zatrzymania sprawy przyjmowania na etat tych pracowników, chcę tylko, by nakreślono granicę tj. ilość etatu, żeby przyjmowanie personalu miejs. na etat nie dokonało się w ciągu jednego roku, gdyż to mogłoby poważnie zachwiać równowagę budżetu i to nie tylko na dziś.

4) Konwersja długów, o której już obszernie powiedziałem.

5) Odbudowanie rezerw kasowych, których dziś miasto zupełnie nie posiada. Musi być w Kasie płynnej gotówki conajmniej 1 milion.

Na tem kończąc Komisja budżetowa wnosi:

Wysoka Rada raczy uchwalić przedłożony jej budżet Gminy m. Krakowa na rok 1931/32.

W dyskusji zabierali głos: prof. Dr. Kumaniecki, prof. Dr. Nowak, Dr. Langrod, prof. Dr. Rouppert, Dr. Gross.

Budżet administracyjny

Wydatki.

Dział I. Administracja ogólna.

Sprawozdawca Dz. I p. prof. Dr. Kumaniecki w długim i bardzo treściwym ujęciu spraw, związanych z Dz. I., przedstawia całokształt administracji miejskiej.

Ze stanowiska Rady Przybocznej obecne obrady budżetowe mają szczególniejsze znaczenie. Pan Prezydent miasta w swem przemówieniu na inauguracyjnym posiedzeniu nakreślił obraz działalności rozwiązaney Rady miejskiej, podnosząc jej pełną zasługę działalność przez długi czas jej istnienia oraz apelował do nas, byśmy się ze sprawami miejskimi obznajomili.

Jedno i drugie słuszne. Ale to drugie ma dla nas szczególniejsze znaczenie. Zacząć zaś musimy tę naszą pracę przede wszystkim od tego, co robi każdy spadkobierca: od zaznajomienia się ze stanem odziedziczonego spadku. Nie da się coprawda w tym wypadku zastosować instytucji beneficji inwentarii z jej konsekwencjami prawnymi, ale jednak dla ustalenia bardzo ważnej kwestji, w jakich faktycznie warunkach obejmujemy współodpowiedzialność za sprawy miejskie, podobny przegląd tych faktycznych stosunków będzie dla nas rzeczą ważną.

Zrobił to już Pan Referent generalny, ale sądzę, że trzeba jeszcze sięgnąć nieco wstecz. Nietylko da nam to pewną perspektywę, ale będzie ponadto rzeczą

sprawiedliwą, bo obecny Zarząd Miasta przyszedł także swego czasu do pewnego spadku. Rozwiązana Rada Miasta formalnie trwała długo, ale Zarządy Miasta zmieniały się w tym okresie czasu.

Z tem ważnem zastrzeżeniem przystępuję do właściwej rzeczy. Pragnę jedno jeszcze dodać. Nauka nie przyszła mi zbyt ciężko, bo nie jestem nowicjuszem na gruncie spraw miejskich. Blisko lat temu trzydzieści tutaj stawiałem swoje pierwsze kroki w służbie publicznej na długi okres lat. Z budżetami i zamknięciami rachunkowymi M. Krakowa miałem przed wojną wiele do czynienia i poznałem dobrze różne właściwości ich układu.

Wyrobienie sobie właściwego obrazu o stanie finansowym miasta jest o tyle utrudnione, że cyfry budżetów i zamknięć rachunkowych genetycznie nie są równomierne. Mieliśmy i mamy w mieście — o ile mi wiadomo — aż 3 buchalterje: w zakładach zw. apro wizacyjnymi, amerykańska — w Gazowni, Elektrowni i Zakładach ceramicznych podwójna — a zresztą kameralna. Brak centralnej buchalterji nastręcza tu szereg poważnych trudności (Poznań, Berno).

Z tem ważnem zastrzeżeniem spróbuję zanalizować kilka podstawowych cyfr, biorąc za podstawę zamknięcie rachunkowe z 1913 r. i ostatnie powojenne, jakie jest w tej chwili dostępne, t. zn. za rok budżetowy 1928/29.

Ubytki w dochodach i nowe ciężary.

1. Stan finansów scharakteryzowany przez P. Referenta budżetu jest wynikiem procesu, trwającego od długiego szeregu lat. Aby go sprawiedliwie ocenić, trzeba pamiętać o wyrwie, jaką zrobiło zniesienie akcyzy od 1 lipca 1926. Budżet miejski był od kilkudziesięciu lat nastawiony na dochody z akcyzy. Stanowiły one w ostatnim pełnym roku jej istnienia, t. j. w 1925 r. aż 17% dochodów zwyczajnych, a więc prawie $\frac{1}{5}$! W to miejsce nie wstawiono nic. W roku 1925 akcyza dała 3 miliony 191 tysięcy złotych.

2. Do tego dołączyło się przerzucanie na Miasto coraz to nowych ciężarów o różnej treści i o różnej formie. Dla przykładu wymienię akcję rezerw zbożowych, która opierała się formalnie na umowie, ale można mówić tutaj w pewnym sensie o jej narzuceniu Miastu. Ciągną się też jej skutki finansowe po dziś dzień za naszą Gminą. Dalej ewidencja ludności, która w obecnej swej formie kosztuje i kosztować będzie dużo Gminę. Obecnie spada na Gminę obowiązek płacenia dodatku mieszkaniowego dla nauczycieli szkół powszechnych z mocy dekretu Prezydenta Rzpltej z grudnia 1930; na ten cel wstawiono do budżetu kredyt w wysokości 240.000 zł. Grozi dalej przejęcie przez gminę dróg fortecnych w stanie bardzo złym.

Zdaje mi się, że przesuwanie pewnych wydatków z Państwa na robiące bokami Samorządy bez źródeł pokrycia dla nich jest jednym wielkim nieporozumieniem, które może finansowo mieć kiedyś jak najgorsze skutki.

I. Wydatki.

O ile chodzi o wydatki, to w obecnych zamknięciach rachunkowych, tak jak i w przedwojennych, znajdujemy m. i. pozycje rachunkowe bardzo znaczne. Obej-

mują one zaliczki, zwroty od innych funduszków, wartości czynszowe i t. p.

Otóż w roku 1913 wynosiły one przeszło $4\frac{1}{4}$ miliona koron na prawie 20 milionów koron wydatków w funduszu obrotowym i ówczesnych 12 funduszach specjalnych, a zatem $\frac{1}{5}$ (20%) wydatków. Zamknięcie rachunkowe za rok 1928/29 wykazuje pod tym względem stan rzeczy pomyślniejszy, bo pozycje rachunkowe ($3\frac{1}{4}$ miliona) przedstawiają już tylko 10% ogółu wydatków (przeszło 31 milionów złotych), ale bo też niema już tak wiele funduszków specjalnych, są tylko 3 (fundusz gruntów pofortecznych, fundusz regulacji miasta i fundusz budowy domów miejskich).

Ale według zamknięcia rachunkowego za rok 1928/29 wypłacono z tej pozycji tytułem zaliczek 3 miliony, w tem zaś $1\frac{1}{2}$ miliona złotych á conto przyszłych pożyczek. Zwrócono 1 milion 700 tysięcy zł, w tem zaś zwrot z owego rachunku á conto przyszłych pożyczek ledwie około 200 tysięcy zł. Już ta jedna pozycja charakteryzuje wymownie ówczesny stan bieżących finansów Gminy. Ogółem więc deficyt tutaj w zaliczkach wynosił w 1928/29 r. 1,400.000 zł (podczas gdy ogólny deficyt funduszu obrotowego wykazano tylko na 1,044.813 zł).

Otóż w r. 1928/29 pokryto częściowo niedobór z roku poprzedniego, redukując go z 2 milionów 184 tysięcy zł na 1 milion 45 tysięcy zł. Po wyłączeniu zaliczek i pozycji rachunkowych dawał fundusz obrotowy nadwyżkę w sumie 420.717 zł. Wynika więc z tego, że niedobór został — mojem zdaniem — wywołany t. zw. zaliczkami, w których główną pozycję — jak już zauważyłem — stanowiły owe wydatki á conto przyszłych pożyczek, a więc wydatki poza budżetem.

Dochody i wydatki na głowę.

	Dochody	Wydatki
1913	94.1 kor.	104.4 kor.
1928/9	141.60 zł.	138 01 zł.
włdż budż. 1931/2	128.45 zł.	128.43 zł.

a przy włączeniu Zakł. opiekuńczych

131.09 zł.	131.07 zł.
------------	------------

Jest zatem obniżenie w tym stosunku po obu stronach: tak dochodów, jak i wydatków.

Koszty administracji na aparat biurowy.

Aparat biurowy kosztował w stosunku do ogółu wydatków bez przedsiębiorstw i po wyeliminowaniu czyszczenia budynków

Ścieśniam bardziej od p. Rfta według obecnego preliminarza

1913	1928/29	1931/32
21%	38%	spadek 35%

Jeżeli zaś uwzględnimy także i przedsiębiorstwa, to ten odsetek jest mniejszy:

obecny preliminarz.

1913	1928/29	1931/32
17%	30%	29%

Przedsiębiorstwa działają tu zatem zniżkowo, ale one same pod tym względem między sobą bardzo się różnią (od niespełna 2 do 26%).

Przeciętnie koszty administracyjne w przedsiębiorstwach wynoszą 19% preliminarzowane na r. 1931/32.

Obciążenie i specjalnie Elektrowni

A) Podatkami gminnymi bezpośrednimi na głowę

1913	1928/29 (z. r.)	budżet 1931/32
11 kor.	32 zł.	47 zł.

B) Dochody z tytułu opłat łącznie z ceną, za sprzedany produkt z Wodociągu, Elektrowni i Gazowni na głowę

1913	1928/29 (z. r.)	budżet 1931/32
25 kor.	64 zł.	76 zł.

Dla bliższej zaś ilustracji podam, że specjalnie n. p. dochód z opłat za prąd elektryczny wykazuje wzrost w stosunku

na głowę

1913	1928/29 (z. r.)	budżet 1931/32
8 kor.	37.3 zł.	49 zł.

Cóż zatem widać z tych skrótów cyfrowych, opartych na jednej podstawie, to jest na stosunku: „na głowę“?

Widać, że idzie się w kierunku zmniejszenia ogólnej cyfry dochodów i ogólnej cyfry wydatków, ale mimo to przy równoczesnym wzroście przeciętnego obciążenia ludności. Występuje przy tem charakterystyczne zjawisko fiskalnych tendencji w przedsiębiorstwach gminnych.

Stwierdzenia te staną się zrozumiałe, gdy się uwzględni taki fakt, jak n. p. owe wydatki a conto przyszłych pożyczek. Deficytowe de facto budżety sięgały wstecz i oczywista musiały z roku na rok działać niejako mechanicznie z coraz większą siłą. Musiało się to odbić na obdłużaniu Gminy, a to nie tylko pod względem wysokości, ale i rodzaju długów.

To zaś działanie wystąpiło z rosnącą siłą w chwili, gdy wojna przerwała gwałtownie ten wielki rozmach, jaki Gmina wzięła w ostatnim dziesięciu lat pokoju. Stworzenie Wielkiego Krakowa było dokonane tylko formalnie, administracyjnie, ale nie wewnętrznie i jeszcze nie na miarę wielkomiejską. To samo już wymagało dużego wysiłku finansowego. Do tego dołączył się nowy wzrost agendy we własnym i w poręczonym zakresie działania przy wyschnięciu pewnych źródeł dochodowych, a uregulowaniu innych.

Nie można pominąć i tego faktu, że n. p. taki fundusz gruntów pofortecznych wykazuje w zamknięciu rachunkowym za r. 1929/29 w saldzie — 293.818 złotych. Jest to następstwem przeoczenia właściwej chwili i niewyzyskania tego źródła w interesie i rozbudowy i finansów miasta.

Ta zatem coraz bardziej ścieśniająca się elastyczność budżetu miejskiego tak, jak to nam pan referent zilustrował na podstawie obecnego preliminarza, jest konsekwencją procesu, datującego się nie od wczoraj i nie od przedwczoraj. Jest to fakt, z którym liczyć się musimy. Jego wagę zrozumiemy, gdy uwzględnimy długi Gminy i rosnące obciążenie ludności.

Co robić?

Cały ten obrachunek z przeszłością, która podaje nam rękę, był potrzebny po to, abyśmy sobie uświadomili jak jest i gdzie jesteśmy.

Ale samo to stwierdzenie nie wystarczy jeszcze. Ciśnie się pytanie: Co robić? Gdzie iść? To rzeczywistość nieodparta i bezwzględna.

Musimy — jak słusznie Pan Prezydent Miasta powiedział — przetrzymać. Ale jak?

Droga najbardziej skuteczna to byłaby odpowiednia operacja kredytowa. Wiemy, jak jest dziś z tem trudno, chociaż śmiem twierdzić, że jednak nie całkiem beznadziejna. I Zarząd Miasta nie powinien tej sprawy spuszczać z oka.

Zostaje druga droga: oszczędności.

Otóż jest to sprawa w praktyce znacznie trudniejsza, niżby się to może wydawało na pierwszy rzut oka. O ile chodzi o wydatki — powiedzmy rzeczowe w przeciwstawieniu do personalnych — to przy poszczególnych działach budżetu zobaczymy, że czyto weźmiemy ulice i drogi, czy budynki szkolne, czy różne zadania opieki społecznej, czy cośkolwiek innego — wszędzie ogrom potrzeb, a kwoty wstawione do budżetu, są naogół już tak obcięte przez Magistrat, a potem przez Komisję budżetową Rady Przybocznej, że doprawdy niewiele już na jakieś oszczędności pozostaje.

Co się zaś tyczy oszczędności w zakresie wydatków personalnych, to nie zamykam oczu na wysokie stosunkowo koszty administracyjne i sędzę, że znajdują się tu pewne sposoby poprawy dzisiejszych stosunków. O ileby jednak chodziło o t. zw. redukcję, to należałoby zalecić dużą ostrożność. Zwykło się patrzeć na nie tylko ze stanowiska budżetowego, a zapomina się, że mają one — zwłaszcza dziś — swą doniosłą i przykrą stronę społeczną. Sprawa wymaga zatem dużej rozważy i rozumu.

Zostaje jeszcze droga trzecia. Podniesienie dochodowości przedsiębiorstw miejskich, a to tak w zakresie produkcji, jak i organizacji, a zwłaszcza kosztów administracji.

Musimy zatem stwierdzić, że mamy do czynienia z budżetem, na którego sżytność złożył się długi szereg lat Uświadomienie sobie tego faktu pozwoli Radzie Przybocznej ustalić niejako punkt, w którym zaczyna się jej współodpowiedzialność za dalszą gospodarkę miejską. Otrzymany w spadku stan rzeczy zaostrzy w niej z pewnością jej wrażliwość na jej prawa, ale zarazem i poczucie odpowiedzialności i stanie się tylko silniejszą podniętą do ofiarnej pracy, w której — ufam — spotka się z Zarządem Miasta na zasadzie wspólnego nam wszystkim dobra Gminy.

W głosowaniu Dział I przyjęto.

Dział II. Majątek komunalny.

Sprawozdawca p. Wojciech Stankiewicz po dłuższym wywodzie przedkłada budżet Działu II.

W głosowaniu Dział II przyjęto.

Dział III. Przedsiębiorstwa komunalne
przedkłada Dr. Chodorowski.

W głosowaniu Dział III. przyjęto.

Dział IV. Spłata długów

przedkłada Dr. Marjan Kannenberg.

W głosowaniu Dział IV. przyjęto.

Dział V. Drogi i place publiczne,

Dział Va. Pomiary i plany rozbudowy miasta

przedkłada Inż. Skarżeński:

W projekcie budżetowym wydatków i dochodów Gminy miasta Krakowa na rok 1931/32, przedłożonym Komisji budżetowej przez Zarząd miasta, była przewidziana na utrzymanie szos gminnych i budowę nawierzchni łączna kwota zł. 886.000. Kwota ta była niższa od preliminowanych zł. 1,210.000 za rok ubiegły o zł. 324.000. Komisja budżetowa uznała za stosowne podnieść o zł. 190.000 proponowaną przez Magistrat kwotę. Mimo to jest pozycja na ten cel przeznaczona jeszcze o zł. 124.000 niższa, aniżeli w roku ubiegłym.

Ta oszczędność w dziedzinie tak doniosłej, jaką jest uporządkowanie ulic i stojąca z nią w związku poprawa warunków zdrowotnych i wyglądu zewnętrznego miasta, podyktowana jest ciężkim stanem finansowym Gminy.

Mimo widocznego postępu, jaki zrobił Kraków w ostatnich latach w pokryciu pewnych ulic trwałą nawierzchnią, znajduje się miasto nasze jeszcze w zaczątkach budownictwa nowoczesnych ulic i placów. Na 200 km dróg posiada Kraków 165 km szosy, a zaledwie 35 km ulic o nawierzchni trwałej; jest to zatem sytuacja nieświeżna.

Stan ten niepożądany ze względów, które pozwoliłem sobie powyżej przytoczyć i ze względów turystycznych, jest także szkodliwy i z innych powodów. Ruch kołowy, biegnący przez nieodpowiednie drogi, powoduje wstrząsy jezdni, a ta wibracja stanowi jeden z czynników wpływających na pękanie rurociągów gazowych i wodnych i jest trwałą źródłem szkód dla budynków, gdyż wstrząsy przenoszą się na fundamenty domów i przyczyniają się do przedwczesnego ich zniszczenia. Złe drogi w mieście skracają także bardzo wydatnie żywot mechanicznych środków komunikacyjnych. Czystość ulic w miastach wpływa na poprawienie ogólnych warunków higienicznych i od nich też w znacznym stopniu zależy wrażenie, jakie robi miasto na przejeźdźnych. Proszę sobie tylko uprzytomnić wrażenie, jakie robi widok nawet pięknego miasta zabłoconego, zakurzonego i źle wybrukowanego i miasta na zachodzie nie odznaczającego się niczem nadzwyczajnym. Wydatek na dobre jezdnie nie jest wydatkiem nieproduktywnym, zaliczyć go należy do takiej samej kategorii obciążeń gospodarki komunalnej, jak oświetlenie ulic, zakładanie ogrodów, plantacji itd.

W komunikacji dalekobieżnej rywalizuje już dzisiaj autobus z koleją żelazną. Dobre warunki drogowe dla zbiegających się w mieście i przechodzących przez nie linii międzymiastowych tworzą w danej miejscowości stację węzłową ruchu autobusowego, co nie jest bez znaczenia dla ekonomicznego rozwoju miasta. I w tym kierunku istnieją już w Krakowie pewne zaczątki.

Zagadnienie, łączące się z finansowaniem budowy nawierzchni trwałej, nie jest proste. Przez to, że przychodzimy z tą kwestją stosunkowo późno, korzystamy

z doświadczeń innych i oszczędzimy niejeden grosz na kosztownych eksperymentach. Nadszedł jednak czas, gdzie dalej zwlekać nie należy. Dlatego warto się zastanowić nad wydatkami, jakie czekają Gminę w związku z uporządkowaniem ulic w Krakowie.

Przyjmując średni wydatek na 1 m² trwałej powierzchni zł. 30, otrzymamy jako koszt 1 km. ulicy 8 m. szerokiej = zł. 240.000.

Nie może być o tem mowy, abyśmy odrazu przystąpili do układania nawierzchni na całych 160 km. szosy, jakie mamy w Krakowie, gdyż jest to wydatek dochodzący do zł. 40,000.000. Takiego wydatku nie jest w obecnych warunkach Gmina w stanie wziąć na swoje barki. Nie można też pozostać przy teraźniejszym tempie, bo w zeszłym roku, gdy dotacje na ten cel były wyższe aniżeli obecnie, wykonano zaledwie 12.736 m² trwałej nawierzchni, a zatem trochę ponad 1,5 km ulicy. Gdybyśmy tym samym krokiem szli dalej, to wiele lat musiałoby upłynąć, aż Kraków otrzymałby ulice o trwałej nawierzchni, które w dodatku byłyby znowu przestarzałe.

Nasza Komisja drogowa w Gminie musi jak najszybciej ustalić minimalny program drogowy, a Budownictwo miejskie musi przystąpić do robót, któreby postępowały z roku na rok w tempie szybszym, niż dotychczas.

Wiadomo mi, że Prezydium miasta myśli nad sposobem sfinansowania tych kosztownych prac. Nie obejdzie się tutaj także bez pożyczki długoterminowej. Słyszałem o projekcie oddania robót drogowych przedsiębiorstwu zagranicznemu. Pozwalam sobie wobec tego rzucić myśl, czy nie dałoby się wejść w porozumienie z krajowym przemysłem cementowym i naftowym, który już dzisiaj produkuje asfalt nieustępujący pod względem jakości produktom zagranicznym. Możeby więc nasze cementownie i rafinerje nafty nie uchyliły się od takiej transakcji, jaką jest udzielenie Krakowowi długoletniego kredytu towarowego.

Należałoby także przystąpić do energicznej walki z kurzem ulicznym, tak szkodliwym dla płuc. Kurz waśnienny pokrywa w mieście nawet główne ulice, jak Aleje Trzech Wieszczów i t. p.

W Szwecji walczy się przeciw kurzowi ulicznemu nowym środkiem, który jednocześnie pono zmniejsza koszty utrzymania dróg i powiększa i trwałość. Jest to ług sulfitowy otrzymany jako produkt uboczny przy fabrykacji miazgi drzewnej. Według tego, co czytałem, zachowują drogi przy użyciu tego środka wilgoć nawet przy najbardziej suchej i gorącej pogodzie. Próby zaś przeprowadzane na bardzo uczęszczanym odcinku drogi w pobliżu Sztokholmu, wykazały, że pomimo, iż ruch zwiększył się o 50%, koszty utrzymania zmniejszyły się prawie o połowę i drogi wolne były od kurzu. Wiadomość tę podaję na odpowiedzialność „Miesięcznika Drogowego“ z lutego 1931 r.

Obawiam się, aby brak pieniędzy na konserwację ulic nie spowodował przedwczesnego zniszczenia tych nawierzchni, które już istnieją. Także i w kierunku budowy nowych chodników nie można w tym roku spodziewać się polepszenia.

Pobór opłat drogowych preliminaruje w wypadku zł. 230.800, tylko o zł. 11.500 mniej, aniżeli w zeszłym

roku, natomiast dochody przewidziane zł 560.000 są o zł 314.000 mniejsze, aniżeli w roku zeszłym.

Zmniejszony dochód pochodzi stąd, że z dniem 1 kwietnia b. r. weszła w życie ustawa o Państwowym Funduszu Drogowym. Fundusz ten powstał jako osoba prawna dla dostarczania środków na budowę i utrzymanie dróg państwowych oraz udzielanie zapomóg na ten cel samorządom. P. F. D. ma prawo zaciągania pożyczek do wysokości zł 400,000.000 i korzysta z gwarancji państw. do tej wysokości. P. F. D. czerpie dochody z opłat od pojazdów mechanicznych i od biletów za przejazd pojazdami mechanicznymi. Z funduszu tego mają korzystać również miasta, co jest rzeczą słuszną, gdyż n. p. Kraków traci z powodu wprowadzenia tej ustawy rocznie przeszło zł 300.000.

Na rok 1931/1932 przewidziane są z funduszu drogowego następujące dotacje:

- 1) zapomogi na utrzymanie i przebudowę dróg samorządowych zł 10,000.000
- 2) zapomogi na budowę dróg samorządowych „ 6,000.000
- 3) zapomogi na przebudowę i budowę mostów na drogach samorządowych „ 5,000.000

Od 1 kwietnia b. r. zaniechała Gmina miasta Krakowa poboru na rogatek opłat od samochodów prywatnych. Z tych źródeł, jak już poprzednio zaznaczyłem, wpływało rocznie przeszło 300.000 zł. W Ministerstwie Spraw Wewnętrznych jest w tej chwili w opracowaniu projekt noweli do ustawy drogowej. Nowela ta ma zapewnić miastom wydzielonym prawo poboru opłat drogowych. Gmina m. Krakowa spodziewa się w tym roku poważnej kwoty od rządu tytułem zwrotu za utracone prawo poboru opłat od pojazdów. Wprowadzenie P. F. D. wywołało niepokój u właścicieli samochodów i autobusów. Pozwalam sobie wobec tego na tem miejscu wspomnieć, że również Czechosłowacja wprowadziła w roku 1927 fundusz drogowy, który przyniósł zł 56,000.000 w roku 1928, a w roku 1929 — zł 59,600.000. Obie te kwoty przerastają znacznie kwoty preliminowane. W ciągu 2-ch pierwszych lat po wprowadzeniu funduszu drogowego otrzymała $\frac{1}{4}$ wszystkich dróg państwowych w Czechosłowacji dobre jezdnie, a ilość pojazdów mechanicznych nie zmniejszyła się, ale przeciwnie — wzrosła.

Pozycja na upiększenie ulic i placów wynosiła w roku zeszłym zł 12.000, obecnie potrzeba zł 5.000. Na konserwację ogrodzeń było w ubiegłym roku zł 5.000, teraz tylko zł 1.000. Na zakupno ławek zeszliśmy ze zł 1.200 na zł 500. Z pierwszej pozycji utrzymanie i tworzenie nowych skwerów i zazielenionych pasów ziemnych.

Niestety ograniczenie wydatków na zielen i kwiaty również nie przyczyni się do podniesienia wyglądu naszego miasta, które w Polsce odgrywa rolę stolicy kultury i zabytków, a samo pragnie być centrum ruchu przejezdnych, swoich i obcych.

W głosowaniu Dział V i V a przyjęto.

Przewodniczący zamknął posiedzenie o godzinie 24.

Protokół z 4-go posiedzenia Rady Przybocznej Prezydenta i Wiceprezydentów miasta z dnia 28 kwietnia 1931 r.

Obecni: *Przewodniczący Prezydent miasta* Inż. Karol Rolle.

Wiceprezydent miasta Witold Ostrowski.

„ „ Dr. Ludwik Schneider.

„ „ Dr. Piotr Wielgus.

Sekretarz Rady Franciszek Strasiak.

Dalszy ciąg obrad nad budżetem.

Dział VI. Oświata. — Dział VII. Kultura i sztuka.

Sprawozdawca Prof. Dr. Kumaniecki.

Dział VI. Oświata.

Jeśli idzie o krytyczny rozbiór wydatków, zamieszczonych w Dz. VI. „Oświata“ tegorocznego budżetu, to należy podnieść brak kredytu na rozbudowę szkół powszechnych. Jeśli rocznie przybywało dzieci szkolnych w ostatnich kilku latach przeszło po 300, w ostatnim zaś roku 1000 dzieci, to należy sobie powiedzieć, że liczba szkół, która od roku 1913 nie była powiększoną, jest stanowczo niewystarczającą. Dowodem tego jest fakt zwiększania się liczby oddziałów popołudniowych, które dzisiaj dochodzą do cyfry około 80. Trzeba więc sobie powiedzieć, że na 20.000 dzieci uczęszczających do szkół powszechnych kilka tysięcy dzieci pobiera naukę w godzinach dla rozwoju umysłowego i fizycznego dziecka nieodpowiednich. Z drugiej jednak strony zaznaczyć należy, że Zarząd miasta nie zaniedbywał tej sprawy, owszem, jak to z aktów jest widoczne, z roku na rok ustalał programy to szersze, to minimalne, aby tylko móc przystąpić do budowy szkół. Niestety, stosunki finansowe Gminy oraz brak pożyczki inwestycyjnej stale dotychczas stawały temu na przeszkodzie. Ostatnio dowiedziałem się od Pana Prezydenta, że czyni starania w Zakładzie Pensyjnym i Zakładzie Ubezpieczeń od Wypadków o półtora-miljonową pożyczkę. Przypuszczam, że może uda się uzyskać na ten cel przynajmniej pożyczkę 600.000 zł.

Naturalnie kwota taka jest zamałą na budowę wielkiego gmachu szkolnego wraz z wewnętrznym urządzeniem. Dlatego pozwoliłbym sobie zaproponować, ażeby Zarząd miasta wziął pod rozwagę, czy w dzisiejszych trudnych czasach finansowych nie lepiej byłoby zbudować dwa lub trzy baraki szkolne kosztem właśnie owych 600.000 zł. i w ten sposób zaradzić brakowi szkół.

Pomieszczenie szkoły w baraku nie jest znowuż tak bardzo nieodpowiednie, skoro mamy w Krakowie kilka szkół barakowych, które zupełnie odpowiadają swemu celowi już od lat kilkudziesięciu, choćby przytoczyć wzorowo urządzoną i prowadzoną szkołę barakową pod kierunkiem naszego kolegi p. Haraschina.

Drugą sprawą, równie pilną, w dziedzinie poprawy stosunków szkolnictwa jest doprowadzenie istniejących budynków szkolnych do stanu nowoczesnego pod względem potrzebnych urządzeń.

Mam wrażenie, że corocznie wstawiany do budżetu kredyt 80.000 do 100.000 na konserwację 54-ch budynków szkolnych złemu stanowi obecnemu nie za-

pobiegnie. Należałoby zatem, mojem zdaniem, również z funduszków pożyczkowych przeznaczyć jednorazowo kredyt kilkaset tysięcy złotych, żeby w istniejących budynkach wszelkie urządzenia potrzebne zaprowadzić, a w niektórych przeprowadzić nadbudowę.

Natomiast w Dziale oświatowym budżetu tego rocznego widzimy jedną pozycję, która może nas napawać pewną dumą. Jest to Miejski Dom Wycieczkowy.

O ile sprawę znam, jest to pierwszy tego rodzaju Dom Wycieczkowy na ziemiach Polski. Muszę z naciskiem podkreślić nadzwyczajnie przychylne stanowisko Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, które na ten cel ofiarowało Gminie okazałą subwencję 260.000 zł. Dzięki temu mogło miasto przystąpić do zrealizowania budowy Domu Wycieczkowego, służyć mającego przede wszystkim dla młodzieży szkolnej.

Za ten czyn należy się od nas, jako zastępców mieszkańców Krakowa, oraz licznych tysięcznych rzesz młodzieży szkolnej podziękowanie dla Ministerstwa W. R. i O. P. i uznanie dla Zarządu miasta, który w tych ciężkich czasach jednak zdołał gmach ten wznieść i doprowadzić do tego, że już dzisiaj możemy sobie śmiało powiedzieć, że w lipcu doczekamy się otwarcia instytucji tak bardzo pożytecznej nie tylko dla rozwoju Krakowa, ale dla młodzieży całej Polski, która wyjeżdżając na wycieczki, tu zatrzymywać się będzie dla poznania historii Krakowa.

Dział VII. Kultura i Sztuka.

Również i Dział Kultury i Sztuki w tegorocznym budżecie jest ograniczony do minimum.

Jeżeli bowiem weźmiemy Archiwum Aktów Dawnych, to musimy przyznać, że znowu jest brak kredytu budżetem przewidzianego na konieczne rozszerzenie Archiwum Aktów Dawnych. Jak bowiem wiadomo, w Archiwum złożone zostały wszystkie zbiory N. K. N., broszury z tego okresu czasu, odezwy, memorjały, zapiski i rachunki, które to dokumenty dla braku miejsca nie znajdują odpowiedniego pomieszczenia.

Również brak jest miejsca na pomieszczenie ksiąg rachunkowych naszej Izby Obrachunkowej z ostatnich lat.

Według jednak otrzymanych informacji miasto w tym kierunku rozwinęło już akcję, zmierzającą do zakupu sąsiedniego pasu parceli od strony ul. św. Krzyża, należącej do p. Biesiadeckiego. W tym kierunku możnaby Archiwum odpowiednio rozszerzyć.

Istnieje jeszcze drugi projekt, a mianowicie wybudowania I-piętrowej oficyny w podwórzu Archiwum Aktów, kosztem stosunkowo niewielkim, bo około 60.000 zł. Projekt taki jest gotów, niestety dla braku funduszków musiał być z budżetu kredyt ten usunięty.

W Dziale tym przyjdzie nam się zastanowić nad jedną, bodaj że najważniejszą bolączką Gminy, na którą zwrócone są oczy nie tylko Krakowa, ale całego społeczeństwa polskiego, to jest nad sprawą należytego pomieszczenia bogatych zbiorów Muzeum Narodowego.

Wszyscy wiemy, że obecne pomieszczenie zbiorów jest nieodpowiednie. Wiemy, że nie można otworzyć zbiorów Feliksa Jasińskiego, które w liczbie 17.000 eksponatów mieszczą się zamagazynowane w prywatnym mieszkaniu wdowy po Feliksie Jasińskim przy ulicy św. Jana 1.

Wiemy również, że na Wawelu w 7-miu salach mieszczą się zmagazynowane zbiory, których wogóle nie można gdzieindziej pomieścić. Również kto był w Muzeum Czapskich wie bardzo dobrze, jak zbiory tam są natłoczone, tak że o należytych ich przeglądzie nie może być mowy.

Pan Prezydent miasta od kilku już lat zajmuje się osobiście sprawą budowy Muzeum, którą wytaczał na posiedzeniach Komitetu Muzeum Narodowego oraz na specjalnych Komisjach w tym celu zwoływanych.

Było już szereg projektów w tym kierunku. Ostatnio zaprojektowano grunt miejski w Parku Krakowskim. Jednak czujemy wszyscy to dobrze, że realizacja tej sprawy jeszcze przeciągnie się powiedzmy przynajmniej przez kilka lat.

Dlatego znowu pozwolę sobie poddać pod uwagę Zarządu miasta, czy nie należałoby dla bezpośredniego zaradzenia brakowi pomieszczenia zbiorów przystąpić możliwie z wiosną przyszłego roku do nadbudowy III p. na dom Szołayskich.

Wiem z aktów, że fundacja ma w sobie niebezpieczne zastrzeżenie, a to termin przeznaczenia domu na zbiory muzealne w ciągu 10 lat od śmierci fundatorki.

Wiemy, że 3 lata już minęło, zostaje tylko 7 lat. Wiem również, że z powodu ustawy o ochronie lokatorów Gmina jest w bardzo trudnym położeniu, bo nie może ich usunąć. Wiem jednak również, że w danym razie Gmina nie będzie mogła przed sądem bronić się ustawą o ochronie lokatorów, gdy po dziesięciu latach sprawa wykonania fundacji stanie się aktualną. Dlatego już dziś należy przynajmniej częściowo wykonywać wolę fundatorki i budynek częściowo przeistaczać na zbiory muzealne. Dlatego również z uznaniem pod adresem Prezydium miasta podnieść muszę zaadaptowanie 5 sal na I. p. na wystawę ze zbiorów Jasińskiego.

Naturalnie rozwiązanie tej sprawy sięga zbyt głęboko, by można było ją krótkim sprawozdaniem budżetowym w tym lub innym kierunku zdecydować.

Wszystkie niemal pozycje w budżecie w Dziale Sztuki są powtórzone z roku poprzedniego. Mamy tutaj jedną pozycję nową, tj. kredyt 5.000 zł. na przeniesienie zbiorów Muzeum Narodowego z Wawelu do sali b. rady miejskiej podgórskiej.

Na podstawie przedstawionego mi sprawozdania urzędowego dowiedziałem się, że na życzenie Kancelarii Cywilnej Prezydenta Rz. P., Gmina musi ustąpić z budynku poszpitalnego na Wawelu, o ile chce, ażeby Muzeum Etnograficzne, mieszczące się obecnie w budynku położonym w północnej stronie Wawelu, miało możność pomieszczenia w lokalu budynku poszpitalnego na Wawelu.

Sprawa jest znaną z polemiki prasowej. Całą odpowiedzialność za dalsze pomieszczenie Muzeum Etnograficznego w Krakowie przerzucono na Gminę. Skoro zaś miasto nie rozporządza żadnym innym lokalem, zarządził pan Prezydent przeniesienie magazynów do magistratu podgórskiego, zaś fragmenty kamienne i gipsy do lapidarium Muzeum Czapskich.

Skoro zatem Gmina uczyniła wszystko, co było w jej mocy, uważam, że sprawa pomieszczenia zbiorów Muzeum Etnograficznego w Krakowie została tem samem definitywnie przesądzoną.

Również, ażeby ułatwić Zarządowi Wawelu sprawę należytego pomieszczenia Muzeum Etnograficznego, Zarząd miasta wypowiedział ostatni, jaki jeszcze ma, lokal na Wawelu tj. 9 ubikacyj na II p. wynajętych Kuratorjum Okr. Szk. Krak. na kursy nauczycielskie. Lokal ten był wynajęty przez Gminę Kuratorjum na pewien ściśle oznaczony okres czasu, termin ten mija kalendaryzowo 30 czerwca b. r. i pan Prezydent zupełnie formalnie lokal ten Kuratorjum wypowiedział.

Dla poparcia dążeń pana Prezydenta pozwolę sobie przedstawić do uchwały rezolucję, upoważniającą pana Prezydenta do wniesienia imieniem swoim i Rady przybocznej prośby do Kuratorjum, aby nie czyniło trudności w usunięciu się na czas z wynajmowanego dotychczas lokalu oraz prośby do Zarządu Wawelu, by Zarząd zechciał łaskawie zająć się odpowiednim pomieszczeniem Muzeum Etnograficznego na Wawelu w ciągu roku 1931.

Co się tyczy teatru miejskiego, to jak Świątnej Radzie wiadomo jest on dzierżawiony i o ile wiem sprawozdanie z dzierżawy zostało już przyjęte przez Komisję Teatralną i że na jednym z najbliższych posiedzeń Rady sprawozdanie o działalności teatru przedstawi nam kol. Dr. Flach.

Tutaj tylko nadmieniam, że pozycje budżetowe są oparte na kontrakcie i że wyszczególniony dług teatru w kwocie 72.153 zł. dotyczy okresu własnego zarządu miasta, t. j. za czas od 1/X 1915 r. do końca sierpnia 1929 r. Jest on wynikiem ostatecznego zamknięcia rachunków za ten czas i dotyczy wyłącznie Elektrowni miejskiej.

Sprawa dopłat do emerytur byłych artystów teatru krakowskiego przedstawia się w ten sposób, że przed 20-kilku laty Gmina chciała utworzyć własny fundusz emerytalny dla artystów teatru krakowskiego, którzy bez przerwy w teatrze przynajmniej od lat 15-tu pracowali. Statut został opracowany przez znawcę asekuracyjnego dyr. Szatkowskiego. Do funduszu tego miały wpływać dochody z 5% podatku opłacanego od biletów wstępu. Fundusz ten jednak nie został zatwierdzony dla braku kapitału zakładowego.

Tymczasem w międzyczasie w roku 1906 wyszła ustawa o obowiązku ubezpieczenia artystów w Zakładzie Pensyjnym we Lwowie.

Artyści tylko więc stamtąd będą mieli emerytury.

Ponieważ jednak było kilku starszych artystów teatru krakowskiego, którzy nie mogli już wysłużyć pełnych lat emerytalnych licząc od roku 1905, przeto Rada miejska w drodze łaski przyznawała od wypadku do wypadku dopłatę do emerytur wymierzonych przez Zakład Pensyjny.

Obecnie dopłaty takie do emerytur z Zakładu Pensyjnego pobierają na podstawie uchwał Rady miejskiej długoletni artyści teatru krakowskiego jak: Miarczyński, Kosmowska, Sosnowski, Szymborski, Bednarzewska, Jednowski, Senowski oraz wdowy po Dorawskim, Stępowskim, Przybyłowiczu.

Co się tyczy biblioteki im. Bandrowskiego, to sprawą tą zajmuje się Muzeum Przemysłowe. Za zawiązek tej biblioteki służył księgozbiór z fundacji Kownackich z r. 1922, który obejmował 1919 numerów.

Do tego zbioru dołączono następnie przeszło 500 dzieł ofiarowanych przez pp. Prezydenta Rollego, inż. Stadtmüllera, Sternschussa, Wiceprezydenta Ostrowskiego i t. d. Razem numerów biblioteka ma około 3000.

Roboty około uporządkowania tej biblioteki dotyczą przedewszystkiem inwentarza książkowego, spisów alfabetycznych autorów, oraz oprawy książek.

W związku z tą biblioteką Muzeum zbadało główniejsze biblioteki miejskie jak bibliotekę Muzeum Przemysłowego, bibliotekę Archiwum Aktów Dawnych, bibliotekę Muzeum Narodowego, Biura statystycznego, wszystkich Wydziałów Magistratu. W końcu w ostatnim roku skatalogowano fachowe biblioteki wszystkich zakładów miejskich. W ten sposób centralny katalog obejmuje wszystkie te miejskie biblioteki.

W czerwcu ub. r. odbyło się w Muzeum posiedzenie nad sprawą katalogu centralnego i nad praktycznym jego zastosowaniem. W konferencji wzięli udział: dyr. Biblioteki Jagiellońskiej Dr. Kunze z kilkoma urzędnikami tejże biblioteki.

Pan Prezydent miał zamiar już w tym roku przystąpić do otwarcia biblioteki w refektarzu Zakonu Franciszkanów. Niestety jednak pertraktacje w tym kierunku prowadzone nie doprowadziły do pożądanego celu, albowiem klasztor zastrzegł sobie użytkowanie refektarza dla swoich celów.

Co się tyczy „Dziejów Teatru Krakowskiego“ to zaznaczam, że w roku 1918 z okazji 25-lecia Teatru Komisja teatralna uchwaliła wydać dzieło o Teatrze krakowskim. Ówczesna Komisja zaprosiła do opracowania tego tematu p. Wiśniowskiego, za umówionem wynagrodzeniem 4.000 koron.

Materiał zebrany przez prof. Wiśniowskiego, a sięgający początków widowisk scenicznych w Krakowie od w. XVI do XVIII, opisujący historję teatru od pierwszego teatru publicznego w Krakowie z r. 1782 po przez szereg dyrekcji teatralnych teatru w Pałacu Spiskim, w budynku przy ul. św. Jana, gdzie obecnie Sąd, następnie teatru przy pl. Szczepańskim, ze szczególnem uwzględnieniem Dyrekcji Skorupki, Koźmiana, w końcu wszystkie Dyrekcje teatru Słowackiego, jest już na ukończeniu. Materiał będzie wspólnie jeszcze omówiony z Dyr. Chmielem, poczem Gmina przystąpiłaby do tego kulturalnego wydawnictwa.

W kredycie poza wynagrodzeniem autora mieszczą się też wydatki na zakupno szeregu fotografii, wydawnictwo bowiem będzie bogato illustrowane (700 ilustracji).

W końcu co się tyczy kredytu na popieranie nauki, literatury i sztuki, to w tym kierunku Kraków poszedł po innej linii, aniżeli wszystkie miasta w Polsce i nie udziela t. zw. nagród literackich po 15.000 czy 10.000 zł jednej osobie, lecz wychodzi z założenia, że w danym wypadku raczej lepiej jest poprzeć finansowo kilka osóbistości zasłużonych na polu kultury, aniżeli przyznać większą nagrodę jednej osobie.

Odnosnie do par. 48 c. zaznaczam, że Akademia Umiejętności kredyt z poprzedniego roku na nagrodę m. Krakowa przyznała p. Stanisławowi Tomkowiczowi za prace związane z historją zabytków Krakowa.

P. Dr. Flach zwraca uwagę, że zapomogi, któremi obdziela się literatów, artystów itp. mają charakter

wstydlivy — nie przynoszą miastu korzyści, poczem zgłasza wniosek:

„Sekcji IV-tej przekazuje się sprawę utworzenia w ramach uchwalonego preliminarza budżetowego na rok 1931/2 nagrody m. Krakowa za działalność na polu kultury duchowej Krakowa“.

P. Pronaszko po dłuższym wywodzie zgłasza następujące wnioski:

a) Rada Przyboczna uznaje za konieczne, a zgodne z kulturalnymi zadaniami Krakowa, aby już w roku bieżącym budżetowym m. Kraków ufundowało 2 nagrody, literacką i plastyczną, o równej wysokości w ramach budżetu w Dziale VI i VII.

b) Rada Przyboczna uznaje za konieczne a zgodne z kulturalnymi zadaniami Krakowa o tak wielkiej tradycji plastycznej, aby już w roku bieżącym budżetowym m. Krakowa ufundowano subwencję dla Związku Plastyków w wysokości 10.000 zł, a to przenosząc z innych działów — n. p. dla muzyki, z zapomóg dla zaśluzonych oraz innych.

c) Rada Przyboczna uchwała wstawić do budżetu 1931/2 wydatki zwyczajne, Dział VII, § 48 — pozycja l, m, n.

1) subwencję dla Związku Plastyków 10.000 zł.

2) nagrodę plastyczną Miasta Krakowa 5.000 zł.

3) 2 stypendja dla uczniów Akademii Sztuk Pięknych a 1.500 zł = 3.000 zł.

Razem 18.000 zł.

Na pokrycie tego wnoszę umniejszyć wydatki na utrzymanie porządku, czyszczenie kominów w Muzeum Narodowym, oraz te same wydatki w licznych innych paragrafach, jak to: Miejski Dom Starców pod wezwaniem św. Anny (pod 2, e), Miejskie Schronisko Brata Alberta (pod 2, e), Miejskie Schronisko dla bezdomnych rodzin (pod 2, e) i wreszcie umniejszenie kredytów 48 a—b Działu VII-go.

P. Przybylska zgłasza wniosek:

Wobec braku odpowiedniego pomieszczenia dla szkół powszechnych Rada Przyboczna stoi na stanowisku, że mieszkania kierowników w szkołach powszechnych nie mogą być przydzielane osobom, nie mającym bezpośredniego związku z daną szkołą.

P. Rutkowski popiera wniosek p. Dr. Flacha, poczem zgłasza wniosek:

Wyspecjalizować z Rozdz. VI, § 37, lit. f z sumy 7.000 zł. kwoty po 1.000 zł na cele kulturalno-oświatowe:

a) Federacji Zw. Obrońców Ojczyzny,

b) Związku Strzeleckiego.

P. Jarocki porusza sprawę zbiorów Muzeum Narodowego, które, zdaniem mowcy, marnieją — nie mając należytego zabezpieczenia przed zniszczeniem. W dalszym ciągu omawia zbiory Dąbcańskiej, które zostały częściowo rozkradzione, na co przytacza artykuł „Il. Kurjera Codziennego“. Należy nad gospodarką w Muzeum Narodowym roztoczyć większą czujność — gospodarka ta, zdaniem mowcy, pozostawia wiele do życzenia. Mowca zgłasza następujące wnioski:

1. Świetna Rada zechce uchwalić konieczność kreowania Urzędu miejskiego konserwatora i przekazać tę uchwałę Prezydium celem zrealizowania jej w roku przyszłym;

2. Świetna Rada zechce uchwalić, aby Prezydium Miasta dołożyło wszelkich starań, by definitywny plan budowy gmachu Muzeum na wylocie ulicy Wolskiej został jak najrychlej wypracowany i aby Prezydium obmyśliło projekt, jak umożliwić możnaby rozpoczęcie robót już w tym roku;

3. Świetna Rada zechce uchwalić, aby w tego-rocznym budżecie wstawić w wydatkach kwotę 5.000 zł, przeznaczoną na 5 stypendjów dla studentów Akademii Sztuk Pięknych. Stypendja te, które wypłacane być mają w ratach miesięcznych, każde po 100 zł miesięcznie, nadaje Prezydium miasta na wniosek Rektora Akademii. Jako pokrycie wydatku proponuję pozycję 39 o w wysokości 2.000 zł, pozycję 39 p w wysokości 500 zł, z pozycji 48 a wziąć kwotę 2.500 zł. Stypendja mają być wypłacane już w tym roku;

4. Świetna Rada zechce uchwalić, aby miasto dało w dzierżawę na lat 99 za ustalony minimalny czynsz dzierżawny posiadłość przy pl. św. Ducha, zajmowaną przez Związek Artystów Plastyków, na cele urządzenia lokalu klubowego w całym domu;

5. Świetna Rada zechce uchwalić, by Prezydium zorganizowało Komisję rewizyjną, złożoną z kilku najpoważniejszych osób z pomiędzy artystów i muzeologów z poza Krakowa, celem przeprowadzenia dokładnej kontroli zbiorów Muzeum Narodowego i jego organizacji.

Na zarzuty p. Jarockiego odpowiedział Dyrektor Muzeum Narodowego p. Dr. Kopera.

P. Pochmarski zgłasza dwa wnioski:

1. Rada Przyboczna zwraca się do Miejskiego Komitetu Wychowania Fizycznego, aby z preliminowanej dla Komitetu na rok 1931/32 kwoty 20.000 zł przeznaczył kwotę 5.000 zł na prace terenowe nad urządzeniem boisk na Placu Powyścigowym dla młodzieży akademickiej i szkół ludowych powszechnych.

2. Rada Przyboczna zwraca się do Magistratu z apelem, aby w pracach drogowych tegorocznych uwzględniono szczególnie wydatnie dalsze podsypywanie Placu Powyścigowego oraz budowę ulicy Reymonta celem jaknajrychlejszego otwarcia placu dla wychowania fizycznego i sportów.

W dalszym ciągu swego przemówienia popiera wniosek p. Dr. Flacha odnośnie do ufundowania nagrody literackiej, porusza sprawę stypendjum dla Zw. Plastyków i studentów Akademii Sztuk Pięknych.

P. Dr. Klimecki popiera inicjatywę budowy Muzeum Narodowego.

P. Przybylska żali się na bardzo złe pomieszczenie Seminarjum nauczycielskiego żeńskiego — prosi o zaopiekowanie się.

P. Prof. Dr. Kumaniecki wnosi, aby z § 37 f przeznaczyć po 1.000 zł na Federację Zw. Obrońców Ojczyzny i na Związek Strzelecki.

Refer. gener. p. Dr. Chodorowski zgadza się na wniosek p. Prof. Dr. Kumanieckiego.

W głosowaniu Dział VI i VII uchwalono.

Wniosek p. prof. Dr. Kumanieckiego uchwalono.

Inne wnioski, zgłoszone w czasie dyskusji, przekazano do regulaminowego traktowania.

Dział VIII. Zdrowie publiczne.

Referent p. Dr. Rafał Landau po przedłożeniu Działów VIII, IX i X zabiera głos p. Dr. Gross, przedkładając następujący wniosek:

Sekcja skarbowa rozpatrzy zasady, jakich się należy trzymać przy wymiarze 5% podatku wodociągowego od nowych domów wolnych od podatku od nieruchomości.

P. prof. Dr. Załęski zgłasza wniosek:

Wysokie Prezydium miasta Krakowa zechce wyszukać środki budżetowe lub pozabudżetowe dla zakupu jaknajwiększej liczby łóżek w Lecznicy dla dzieci gruźliczych w Zakopanem, stanowiącej oddział klinik Uniwersytetu Jagiellońskiego.

Gdyby się takie fundusze gotówkowe nie znalazły — Wysokie Prezydium zechce przejść na ciężar miasta Krakowa spłatę procentów i annuitetów odpowiedzialnej części długoterminowej pożyczki, którą rzeczona Lecznica zaciąga dla dokończenia budowy.

P. Dr. Kostrzewski zgłasza wniosek:

Wstawić do następnego budżetu subwencję dla Szkoły Pielęgniarek i Opiekunek Zdrowia U. J. 2.500 zł.

Dział VIII przyjęto. Zgłoszone rezolucje przyjęto.

Dział X i XI. Popieranie rolnictwa — Popieranie przemysłu i handlu.

Ref. Dr. Jarszyński w dłuższym referacie przedstawia budżet Działów X i XI, który Rada przyjęła.

Przewodniczący zamknął posiedzenie o godzinie 24.

Sprawozdania z posiedzeń Sekcji i Komisji Rady Przybocznej.

Dnia 1 kwietnia b. r. odbyło się pod przewodnictwem Wiceprezydenta miasta Dra Schneidra **posiedzenie Sekcji V i VI Rady przybocznej**, na którym naczelny lekarz miejski Dr. Owiński przedłożył sprawozdanie z działalności Miejskiego Urzędu Zdrowia, a naczelnik Wydziału Opieki Społecznej Magistratu Dr. Wessely, przedstawił sprawozdanie ze stanu opieki społecznej w mieście Krakowie, oraz wnioski w sprawach fundacyjnych i nominacji opiekunów społecznych. Sekcja przyjęła sprawozdania i wnioski do zatwierdzającej wiadomości.

Dnia 1 kwietnia b. r. odbyło się pod przewodnictwem Pana Wiceprezydenta Ostrowskiego **posiedzenie Komisji Rady Przybocznej dla spraw gazowych**, na którym dyrektor Gazowni m. Inż. M. Seifert zdał sprawozdanie z rozbudowy zakładu, poczem przyjęto do wiadomości wydatki na remont pieca wytwórczego, zatwierdzono inwestycje na rozszerzenie sieci przewodów gazowych w ulicach: Głębokiej, Al. Dembowskiego, ul. Słonecznej. Alei 3 Maja, Basztovej, Łagiewnickiej i Podskale w łącznej wysokości Zł. 83.000.

Dnia 8 kwietnia b. r. odbyło się pod przewodnictwem członka Rady Przybocznej P. Dra Jarszyńskiego **posiedzenie Komisji Rady Przybocznej dla Zakładu Czyszczenia Miasta i Miejskiej Straży Pożarnej**. Komisja zwiedziła zabudowania, urządzenia, warsztaty i garaże Zakładu Czyszczenia Miasta, wysłuchała i przyjęła do wiadomości sprawozdanie administracyjno-gospodarcze naczelnika Wydz. VII Magistratu Stanisława Hergeta z agend Zakładu Czyszczenia Miasta za rok kalendarzowy 1930, oraz zatwierdziła zamknięcie rachunkowe Zakładu Czyszczenia Miasta za rok administracyjny 1930/31. Ponadto uchwaliła Komisja szereg rezolucyj, mających na celu usprawnienie gospodarki Zakładu.

Dnia 8 kwietnia b. r. odbyło się pod przewodnictwem Wiceprezydenta miasta Witołda Ostrowskiego **posiedzenie Komisji Rady Przybocznej dla spraw Miejskich Zakładów Ceramicznych**, na którym dyrektor Zakładów Inż. Menasche zaznajomił w swym sprawozdaniu Komisję z działalnością Miejskich Zakładów Ceramicznych, oraz przedstawił sytuację w przemyśle budowlanym, poczem Komisja zatwierdziła preliminarz budżetu dla Miejskich Zakładów Ceramicznych na r. 1931/32.

Dnia 11 kwietnia b. r. odbyło się pod przewodnictwem członka Rady Przyb. p. Dra Jarszyńskiego **posiedzenie Komisji Rady Przybocznej dla Zakładu Czyszczenia Miasta i Miejskiej Straży Pożarnej**, na którym zwiedzono zabudowania i urządzenia Straży, oraz przeprowadzono próbny alarm pogotowia, przyjęto do wiadomości sprawozdanie administracyjno-gospodarcze naczelnika Wydziału VII Magtu Stanisława Hergeta z działalności Miejskiej Straży Pożarnej za rok kalendarzowy 1930, oraz zatwierdzono zamknięcie rachunkowe Miejskiej Straży Pożarnej za rok administracyjny 1930/31, poczem, po wysłuchaniu referatu dyrektora Miejskiej Izby Obrachunkowej Jana Krzyżanowskiego, uchwalono projekt budżetów Miejskiej Straży Pożarnej i Zakładu Czyszczenia Miasta na rok administracyjny 1931/32, wreszcie powzięto szereg rezolucyj, zmierzających do powiększenia dochodów na utrzymanie Miejskiej Straży Pożarnej, oraz dotyczących usprawnienia działalności Straży i Zakładu Czyszczenia Miasta.

Dnia 22 kwietnia b. r. odbyło się pod przewodnictwem Prezydenta miasta Inż. Rollego **posiedzenie Komisji plantacyjnej Rady Przybocznej**, na którym zatwierdzono plany urządzenia 2-ch zieleńców, jednego przy wylocie ul. Długiej, drugiego na zbiegu ul. Starowiślniej i Dajwór, rozpatrzono projekt ogrodowego urządzenia nowej części rozszerzonego parku Dra Jordana, mającej służyć na cele sportowe dla młodzieży szkolnej, uchwalono zezwolić na budowę kiosku w tym parku od strony ul. Reymonta, w końcu uchwalono przeznaczyć kilka dalszych miejsc na ogródki Jordanowskie dla dzieci w wieku przedszkolnym.

Dnia 23 kwietnia br. odbyło się pod przewodnictwem Prezydenta m. Inż. Karola Rollego **posiedzenie Sekcji III Rady Przybocznej**, na którym uchwalono przedłożyć Radzie Przybocznej projekt nowego regulaminu ramowego obrad Sekcji i Komisji Rady

Przybocznej, opracowany przez członka Rady Przybocznej Prof. Dra Kumanieckiego.

Dnia 23 kwietnia b. r. odbyło się **posiedzenie połączonych Sekcyj II i III Rady Przybocznej**, na którym uchwalono przedłożyć Radzie Przybocznej wnioski w sprawie utrzymania samoistnej Podgórskiej Komunalnej Kasy Oszczędności m. Krakowa, oraz zaciągnięcia pożyczki 280.000 zł. w Banku Gospodarstwa Krajowego na budowę domu czynszowego przy ul. Pasterskiej.

Dnia 27 kwietnia br. odbyło się pod przewodnictwem Wiceprezydenta m. Dra Piotra Wielgusa **posiedzenie Komisji drogowo-kanalowej Rady Przybocznej**, na którym zatwierdzono koszty wykonawcze urządzenia ulicy Gołębiej, św. Tomasza, św. Jana i części ul. Dietlowskiej obok P. K. O., oraz koszty urządzenia chodników w ul. św. Kingi, Warszawskiej, Sołtyka i kilku mniejszych chodników, przyjęto projekt urządzenia południowego toru jezdni i chodnika w ul. Dietlowskiej, oraz sposób urządzenia ulic na gruntach mających się parcelować w Dz. XIX, u wylotu ul. Rzeźniczej, tudzież projekty oświetlenia publicznego Osiedla Urzędniczego na Olszy w Dz. XIX i ul. Widok w Dz. XXII, w końcu zatwierdzono projekt budowy przedłużenia kolektora wschodniego w ul. Pasterskiej i Glinianej, przedłużenia kolektora w ul. Romanowicza, oraz kanału m. w ul. Słonecznej.

Dnia 30 kwietnia br. odbyło się pod przewodnictwem Prezydenta m. Inż. Karola Rollego **posiedzenie Sekcji II i VII Rady Przybocznej**, na którym przyjęto wnioski co do zatwierdzenia oferty na dostawę drzewa dla Gminy na rok budżetowy 1931/32, uchwalono dla celów regulacyjnych sprzedaż skrawka gruntu w Dz. XV, oraz zamianę gruntu m. za grunt państwowy w Dz. IV, przyjęto wnioski Magistratu w sprawie wykupu gruntu w drodze wywłaszczenia na cele otwarcia Alei Grotgera między ul. Kujawską a Wyspiańskiego się na sprzedaż gruntu gminnego w Dz. XVIII na cele budowlane, przyjęto do wiadomości nabycie przez Gminę w drodze licytacji w Dz. XXII realności, tworzącej enklawę wśród gruntów miejskich przy ul. Wielickiej, przyjęto wnioski w sprawie ustanowienia na rzecz Skarbu Państwa prawa zabudowy na realności m. w Dz. XIV na rzecz laboratorium maszynowego Akademii Górniczej, przyjęto plan linii regulacyjnej dla bloku, utworzonego między gruntem Biblioteki Jagiellońskiej a Aleją 3-go Maja, plany zabudowania gruntu w Dz. XIII przy ul. Ks. Józefa, oraz gruntu przy ul. Dojazd, Flisackiej i Jaskółczej w Półwsiu Zwierzynieckim, przyjęto wnioski w sprawie planów zabudowania gruntu przy ul. Konfederackiej i Pułaskiego, oraz gruntu gminnego między Wisłą, ul. Konopnickiej i przedłużoną ul. Skwerową w Dębnikach, wreszcie wybrano subkomitet, którego zadaniem będzie ponowne rozpatrzenie planów regulacyjnych tych bloków, ograniczonych ulicami Kazimierza Wielkiego, Juliusza Lea, Nowowiejską i Józefitów.

SPRAWOZDANIE

z działalności Krakowskiej Miejskiej Kolei Elektrycznej

za czas od 1 stycznia 1930 do 31 grudnia 1930.

(Vide str. 126).

Ze względu na to, że sprawa zawiązania się Spółki Akcyjnej Krakowskiej Miejskiej Kolei Elektrycznej przechodziła różne fazy, nie od rzeczy będzie cofnąć się myślą nieco wstecz.

W wrześniu 1925 r. wystąpiła Gmina Miasta Krakowa do Ministerstwa Przemysłu i Handlu z prośbą o zezwolenie założenia Spółki Akcyjnej, z kapitałem zakładowym 4,300.000 zł. równającym się 43.000 akcji po 100 zł. opiewających na okaziciela. Postanowieniem Ministerstwa Przemysłu i Handlu oraz Ministerstwa Skarbu z dnia 2 kwietnia 1927 r., statut powyższej Spółki został zatwierdzony i ogłoszony w Nr. 187 „Monitora Polskiego“ z dnia 18 sierpnia 1927 r.

Na tej zasadzie, oraz na zasadzie postanowienia Tymczasowego Wydziału Samorządowego w Lwowie z dnia 14 września 1927 r. L. W. 42230, Rada Miejska na posiedzeniu w dniu 23 listopada 1927 r. upoważniła Pana Prezydenta Miasta, aby rzeczoną Spółkę na zasadzie zatwierdzonego statutu założył, oraz aby zasubskrybował odpowiednią ilość akcji i poczynił wszelkie kroki celem wprowadzenia w życie tejże Spółki i dokonania fuzji z Krakowską Spółką Tramwajową.

W myśl powyższego subskrybowała Gmina Miasta Krakowa 42.970 akcji, a Elektrownia Miejska, Gazownia Miejska i Krakowska Spółka Tramwajowa po 10 sztuk.

Na Walnem Zgromadzeniu organizacyjnem dnia 12 grudnia 1927 r. L. rep. 37.320, ukonstytuowała się nowa Spółka Akcyjna Krakowskiej Miejskiej Kolei Elektrycznej z tem, że rozpocznie czynność swą z dniem 1 stycznia 1928 r.

Równocześnie Krakowska Spółka Tramwajowa, której kapitał akcyjny wynosił dotychczas 205.200 zł. podwyższa tenże kapitał o kwotę 150.000 zł. przez emisję 5.000 sztuk akcji po nominalnej wartości 30 zł.

Subskrybcja ta spowodowaną została budową przedłużenia linii 2-giej w ulicy Kazimierza Wielkiego do Szkoły Podchorążych na Łobzowie. Ponieważ zaś koszt tej budowy wyniosły kwotę 150.000 zł., a przedsiębiorstwo z bieżących dochodów nie było w stanie pokryć tego wydatku, przeto musiało się uciec do emisji 5.000 sztuk akcji po nominalnej wartości 30 zł. i w ten sposób pokryto koszt wspomnianej budowy.

Całą tę emisję zatwierdzoną postanowieniem Ministerstwa Przemysłu i Handlu oraz Ministerstwa Skarbu z dnia 12 września 1928 r. ogłoszoną w Nr. 240 „Monitora Polskiego“ z dnia 17 października 1928 r., pokryła Gmina Miasta Krakowa na mocy uchwały Rady Miasta z dnia 7 listopada 1928 r.

Postanowieniem Ministerstwa Komunikacji z 16 września 1927 r., „Monitor Polski“ Nr. 234 (poz. 629), udzielonem zostało Gminie zezwolenie na przeniesienie swej koncesji z 15 marca 1916 r. Nr. 73 Dz. u. na rzecz Krakowskiej Miejskiej Kolei Elektrycznej.

Równocześnie postanowieniem Ministerstwa Komunikacji z dnia 10 grudnia 1928 r. („Monitor Polski“ Nr. 38 poz. 75) uzyskała Krakowska Spółka Tramwajowa zezwolenie na przeniesienie swej koncesji z 23 maja 1900 Nr. 92 Dz. u. na rzecz Spółki Akcyjnej Krakowskiej Miejskiej Kolei Elektrycznej.

Celem dokonania fuzji, oraz umożliwienia przejęcia majątku Krakowskiej Spółki Tramwajowej, podwyższa Spółka Akcyjna Krakowskiej Miejskiej Kolei Elektrycznej swój dotychczasowy kapitał akcyjny o kwotę zł. 355.200 równającą się całkowitemu kapitałowi akcyjnemu Krakowskiej Spółki Tramwajowej.

Dla pokrycia tego wydatku, Spółka Akcyjna Krakowskiej Miejskiej Kolei Elektrycznej emituje dalsze 3.552 sztuk nowych akcji po nominalnej wartości 100 zł. opiewających na okaziciela, i w ten sposób dotychczasowy kapitał akcyjny wynoszący:

43.000 sztuk akcji po nominalnej wartości zł. 100 = zł. 4,300.000
podwyższa o 3.552 sztuk akcji. . . . po zł. 100 = zł. 355.200
t. j. do wysokości zł. 4,655.200

Ministerstwo Przemysłu i Handlu postanowieniem z dnia 7 maja 1929 r. („Monitor Polski“ Nr. 117), oraz Rada Miasta Krakowa uchwałą z dnia 7 grudnia 1929 r. zatwierdzają powyższą emisję.

Na zasadzie uchwały Walnego Zgromadzenia obu Spółek z dnia 25 maja 1928 r., przychodzi do skutku fuzja obu Spółek Akcyjnych.

Krakowska Miejska Kolej Elektryczna w zamian za wydane Krakowskiej Spółce Tramwajowej 3.552 sztuk akcji, nabywa koncesję Krakowskiej Spółki Tramwajowej z dnia 23 maja 1900 r. (Dz. u. Nr. 92), oraz wszystkie aktywa i pasywa Krakowskiej Spółki Tramwajowej.

Uchwały odnośnie do fuzji obu Spółek, uzyskały zatwierdzenie Ministerstwa Przemysłu i Handlu, oraz Ministerstwa Skarbu, postanowieniem z dnia 7 maja 1929 r., a temsamem akt fuzji stał się prawomocnym.

Odnośny akt wpisany został do rejestru handlowego Sądu Okręgowego w Krakowie, a ciało kolejowe Krakowskiej Spółki Tramwajowej zgodnie z uchwałą Sądu Okręgowego w Lwowie z dnia 18 grudnia 1929 r. zostało hipotecznie przepisane na rzecz Spółki Akcyjnej Krakowskiej Miejskiej Kolei Elektrycznej.

STAN BIERNY.

[illegible]

MA

	zł.	gr.		zł.	gr.
Wydatki ruchu tramwajowego. . .	zł. 3,719.778	06	Pozostałość zysku z r. 1928.	8.477	87
" " autobusowego. . .	" 712.038	59	Wpływy z ruchu tramwajowego:		
Podatki	" 175.089	83	a) z biletów jazdy	zł. 3,913.364	40
Wydatki na świadczenia socjalne			b) z abonamentów	" 703.637—	40
tramwajowe	zł. 246.004	29	Wpływy z ruchu autobusowego:		
Wydatki na świadczenia socjalne			a) z biletów jazdy	zł. 672.737	70
autobusowe	" 11.240	30	b) z abonamentów	" 13.903	80
Podatek gminny:			Różne wpływy z tramwajów . . .	zł. 49.525	54
a) od biletów jazdy.	zł. 376.421	29	" " autobusów . . .	" 26.125	92
b) " abonamentów	" 51.274	06	Odsetki		
Zysk za rok 1929	201.124	81	Wpływy z biletów na zatrudnienie bozrobotnych .	92 872	57
	5,492.971	23		5,492.971	23

Uchwała Walnego Zgromadzenia co do podziału zysku.

Czysty zysk za rok 1929	zł. 201.124·81
Dotacja funduszu rezerwowego 5 ^o / _o od zł. 192.646·94	" 9.632·34
	zł. 191.492·47
4 ^o / _o dywidenda od zł. 4,655.200—	" 186.208—
	zł. 5.284·47
Tantjemy i gratyfikacje	" 5.000—
Do przeniesienia na rok 1930	zł. 284·47

Kolej elektryczna.

Wyniki z eksploatacji za rok 1929.

I. PRACA TABORU.		
1. Ilość wozów znajdujących się jednocześnie w ruchu:		
Wozy motorowe normalnie		46
" " maksymalnie		56
Wozy przyczepne normalnie		11
" " maksymalnie		19
Na 1 klm linii mot. i przycz. normalnie		2·4
" 1 " " " " maksymalnie		3·2
2. Przebieg wozów (wozokilometry):		
Ilość wozoklm rzeczywistych:		
a) motorowych	2,649.451	
b) przyczepnych	582.902	3,232.353
Ilość wozoklm obliczeniowych		2,940.902
" " rzeczywistych na 1 mieszkańca		15·34
Przeciętny dzienny przebieg wozu:		
a) motorowego w klm		158 441
b) przyczepnego w klm		136 415
II. ILOŚĆ PRĄDU ZUŻYTEGO.		
Kilowatgodziny liczone w Elektrowni		2,694.375
Kwg na 1 wozoklm obliczeniowy		0·916
Cena za 1 kwg		9·5 gr.
III. PRZEWOZY.		
Ilość przewiezionych osób:		
a) za biletami jednorazowymi sprzedanymi na wozach	17,092.234	
b) za bloczkami	653.750	
c) za kartami abonamentowymi (przyjmuje się na abonament 4 przejazdy dziennie)	1,934.410	
d) za biletami tygodniowymi rannymi (1 przejazd dziennie)	870.162	
e) za biletami tygodniowymi szkolnymi (2 przejazdy dziennie)	353.398	
f) za biletami miesięcznymi szkolnymi (2 przejazdy dziennie)	282.922	21,186.876
Przewieziono osób na 1 wozoklm rzeczywisty		6 55
" " na 1 klm linii		915.555
Ilośćjazd na 1 mieszkańca w roku sprawozdawczym		100·58

IV. WPŁYWY.

1. Wpływy z ruchu osobowego:

a) bilety jednorazowe sprzedane na wozach	3,913.364-40	
b) błoćki	156.925-—	
c) abonamenty	546.712-—	4,617.001-40
Średnio na 1 pasażera	— 21	
" " 1 mieszkańca	21-91	
" " 1 wozoklm rzeczywisty	1-42	
" " 1 wozoklm obliczeniowy	1-56	

2. Wpływy z reklamy 24.000-—

3. Inne wpływy 130.724-54

Wpływy ogółem w roku sprawozdawczym 4,771.725-94

V. WYDATKI.

1. Koszta Rady Zawiadowczej		3.700-—
2. " Dyrekcji i administracji		457.605-27
3. Pobory konduktorów i motorowych		1,017.791-78
4. Świadczenia w naturze		67.744-74
5. Koszta prądu:		
a) rachunki Elektrowni za prąd		262.931-69
b) doprowadzenie i rozprowadzenie		11.743-02
6. Utrzymanie taboru:		
a) pobory pracowników	819.422-73	
b) materiały	494.811-98	1,314.234-71
7. Utrzymanie remiz i budynków		35.665-07
8. Utrzymanie torów, sieci, kabli, bruku:		
a) pobory pracowników	134.181-92	
b) materiały	112.890-73	247.072-65
9. Ubezpieczenia:		
a) ogniowe i kradzieży	5.686-76	
b) odpow. cywil. prawn. za wozy	50.854-57	56.541-33
10. Ubezpieczenia socjalne:		
a) Kasa Chorych	103.182-47	
b) Fundusz Emerytalny	117.482-96	
c) Zakład Ubezpieczenia od wypadków	18.779-65	
d) Państwowy Fundusz bezrobocia	6.559-21	246.004-29
11. Świadczenia kulturalno-społeczne		87.013-84
12. Różne		145.141-75
13. Podatki:		
a) obrotowy	107.391-07	
b) dochodowy	55.725-10	
c) gminny od biletów jazdy	427.695-35	
d) różne	6.023-96	596.835-48

Wydatki ogółem w roku sprawozdawczym 4,550.025-62

Srednio na 1 wozoklm rzeczywisty 1-40

" " 1 wozoklm obliczeniowy 1-54

ZESTAWIENIE.

Wpływy w roku sprawozdawczym 4,771.725-94

Wydatki w roku sprawozdawczym 4,550.025-62

Nadwyżka wpływów 221.700-32

Statystyka ogólna porównawcza.

		Rok 1927	Rok 1928	W stosunku do roku 1927 + — w %	Rok 1929	W stosunku do roku 1928 + — w %
1	Liczba mieszkańców	202.633	205 262	+ 1·29	210.632	+ 2 61
2	Długość sieci eksploatacyjnej	16.754 m.	17.826 m.	+ 6·39	17.826 m.	—
	„ „ „ na 10.000 mieszkańców	826 m.	868 m.	+ 5·08	846 m.	— 2·60
3	Długość linii ruchu w klm.	22.178	23.141	+ 4·34	23.141	—
4	Ilość wozów motorowych	62	64	+ 3·22	65	+ 1·56
	„ „ przyczepnych	20	18	— 11·11	17	— 5·88
5	Liczba przewiezionych osób:					
	a) za biletami jazdy sprzedawanymi przez konduktorów	14.495.216	15.781.541	+ 8·87	17.092.234	+ 8·30
	b) „ kartami abonamentowymi	1.557.688	1.839.426	+ 18·08	1.934.410	+ 5·16
	c) „ biletami miesięcznymi szkolnymi	150 122	353.166	+ 135·25	282.922	— 24·82
	d) „ „ tygodniowymi rannymi	361.602	772.842	+ 113·72	870.162	+ 12·59
	e) „ „ „ szkolnymi	76.272	264.712	+ 247·06	353.398	+ 33·50
	f) „ bločkami	600.800	682.000	+ 13·51	653.750	— 4·32
	Razem za biletami płatnymi	17.241.700	19.693.687	+ 14·22	21.186.876	+ 7·58
	Bezpłatnie:					
	a) za kartami służbowymi	939.650	1.021.390	+ 8·69	1.060.402	+ 3·81
	b) „ „ wolnej jazdy	812.328	662.392	— 22·63	542.728	— 22·04
	c) „ innymi	86.500	80.500	— 7·45	50.400	— 5·72
	Razem	1.838.478	1.764.282	— 4·20	1.653.530	— 6·69
	Ogółem	19.080.178	21.457.969	+ 12·46	22.840.406	+ 6·44
	Na 1 klm sieci eksploatacyjnej przewieziono osób	1.138.843	1.203.745	+ 5·69	1.281.297	+ 6·44
	„ 1 wozoklm rzeczywisty	6·4	6·6	+ 3·12	7·0	+ 6·06
	„ 1 „ obliczeniowy	7·1	7·3	+ 2·81	7·7	+ 5·47
6	Procent średnio dziennie zajętych miejsc w wozach	58·88	66·16	+ 12·36	72·18	+ 9·09
7	Ilość wozokilometrów motorowych	2.363.186	2.612.289	+ 10·54	2.649.451	+ 1·42
	„ „ przyczepnych	610.667	592.961	— 2·98	582.902	— 1·73
	Razem	2.973.853	3.205.250	+ 7·78	3.232.353	+ 0·84
	Ilość wozoklm rzeczywistych na 1 klm eksploatacyjny	177.501	179.807	+ 1·29	181.328	+ 8·45
	Ilość wozokilometrów obliczeniowych	2.668.519	2.908.769	+ 9·00	2.940.902	+ 1·10
8	Wpływy:					
	a) z biletów jazdy sprzedanych przez konduktorów	2.860.211·30	3.409.066·56	+ 19·18	3.913.364·40	+ 14·79
	b) z abonamentów	448.267·10	616.981·70	+ 37·63	703.637·—	+ 14·04
	Razem	3.308.478·40	4.026.048·26	+ 21·68	4.617.001·40	+ 14·67
	Średni dochód dzienny	9.139·44	11.121 68	+ 21·68	12.719·01	+ 14·36
	Dochód na 1 pasażera	0·19	0·20	+ 5·26	0·21	+ 5·00
	„ „ 1 wozoklm rzeczywisty	1·11	1·26	+ 13·51	1·42	+ 12·69
	„ „ 1 klm eksploatacyjny	197.473·90	225.852·50	+ 14·37	259.003·70	+ 14·67
9	Zużycie prądu	2.274.035	2.600.475	+ 5·11	2.694.375	+ 3·61
	na 1 wozoklm obliczeniowy	0·927	0·894	— 3·69	0·916	+ 2·46
10	Ilość jazd na 1 mieszkańca	94	104	+ 10·63	108	+ 3·84
11	Spółczynnik eksploatacyjny	0·939	0·929	— 1·07	0·959	+ 3·22

Statystyka wypadków za rok 1927, 1928 i 1929.

L. p.	R o d z a j w y p a d k u	1927	1928	1929
1	Wykolejeń wozów	—	—	—
2	Zderzeń wozów	3	3	3
3	„ „ z pojazdami	166	144	162
4	Najechań na przechodniów:			
	a) śmiertelnych	2	1	—
	b) powodujących kalectwo	2	—	4
	c) bez następstw	26	18	16
5	Wypadki z podróżnymi:			
	a) śmiertelne	—	—	—
	b) powodujące kalectwo	1	3	3
	c) bez następstw	49	60	41
6	Wypadki z personelem w służbie	—	—	—

Autobusy.

Wyniki z eksploatacji za rok 1929.

I. PRACA TABORU.	
1. Ilość wozów znajdujących się jednocześnie w ruchu:	
Normalnie	12
Maksymalnie	20
Na 1 klm linii normalnie	0·26
„ 1 „ „ maksymalnie	0·46
2. Przebieg wozów (wozokilometry):	
Ilość wozokilometrów	652.875
„ „ na 1 mieszkańca	3.099
Przeciętny dzienny przebieg wozu w klm.	149.639
II. ILOŚĆ ZUŻYTEGO MATERJAŁU PĘDNEGO.	
Benzyny	135.418 kg.
Na 1 wozoklm	0.207 „
Cena za 1 kg.	94·45 gr.
Smarów	4.225 kg.

III. PRZEWOZY.

Ilość przewiezionych osób:

a) za biletami jednorazowymi	1,643.074	
b) " abonamentami	45.011	1,688.085
Średnio na 1 wozoklm		2·58
" " 1 klm linii		37·264
" " 1 mieszkańca		8·014

IV. WPŁYWY.

1. Wpływy z ruchu osobowego:

a) bilety jednorazowe	672.737·70	
b) abonamenty	13.903·80	686.641·50
Średnio na 1 pasażera	—·41	
" " 1 mieszkańca	3·25	
" " 1 wozoklm	1·05	
2. Inne wpływy		26.125·92
Wpływy ogółem w roku sprawozdawczym		712.767·42

V. WYDATKI.

1. Administracja:

Pensje		5.400—
2. Służba ruchu:		
Pobory kierowców		80.484·75
3. Świadczenia w naturze		9.022—
4. Koszta benzyny i inne materiały		158.615·64
5. Utrzymanie taboru:		
a) materiały	161.212·42	
b) pobory pracowników warsztatowych	89.204·76	250.417·18
6. Ubezpieczenia:		
Odpowiedzialność cywilno-prawna za wozy		14.921·32
7. Ubezpieczenia socjalne:		
a) Kasa Chorych	7.109·38	
b) Fundusz emerytalny	1.395·70	
c) Zakład Ubezpieczenia od wypadków	2.570·97	
d) Państwowy Fundusz bezrobocia	164·25	11.240·30
8. Podatki:		
Obrotowy		18.541·91
9. Amortyzacja taboru		193.177·70
Wydatki ogółem w roku sprawozdawczym		741.820·80
Średnio na 1 wozoklm		1·13

Z E S T A W I E N I E.

Wpływy w roku sprawozdawczym	712.767·42
Wydatki " " "	741.820·80
Strata	29.053·38

Statystyka porównawcza w latach 1927, 1928 i 1929.

		Rok 1927	Rok 1928	W stosunku do roku 1927 + i — w %	Rok 1929	W stosunku do roku 1928 + t — w %
1	Liczba mieszkańców	202.632	205.262	+ 1'29	210.632	+ 2'61
2	Długość sieci eksploatacyjnej	10.350 m	29.500 m.	+ 185'02	42.350 m.	+ 43'55
3	Długość linii ruchu	10.350 m	33.700 m.	+ 225'60	49.550 m.	+ 49'10
4	Liczba wozów	6	18	+ 200'00	29	+ 50'00
5	Liczba przebieżonych wozokilometrów	59.570	401.185	+ 573'40	652'875	+ 62'73
6	Liczba przewiezionych osób:					
	a) za biletami jazdy	182.215	993.559	+ 445'26	1,643.074	+ 65'36
	b) za abonamentami	6.938	37.846	+ 224'47	45.011	+ 18'93
	Razem	189.153	1,031.405	+ 445'27	1,688.085	+ 63'66
	Na 1 wozokilometr przewieziono osób	3'1	2'5	— 24'00	2'5	—
	Średnio dziennie przewieziono osób	522	2.849	+ 445'78	4.663	+ 63'67
7	Wpływy:					
	a) z biletów jazdy	72.165'20	398.352'50	+ 451'99	672.737'70	+ 68'87
	b) z abonamentów	2.300'60	11.597'—	+ 404'08	13.903'80	+ 19'89
	Razem	74.466'30	409.949'50	+ 450'51	686.641'50	+ 67'49
	Na 1 wozokilometr dochód	1'25	1'02	— 22'54	1'05	+ 2'94
	Średnio dziennie dochód	205'70	1.132'45	+ 450'53	1.896'79	+ 67'49
8	Ilośćjazd na 1 mieszkańca	0'93	5'02	+ 439'78	8'01	+ 59'50
9	Zużycie materiałów pędnych	12.041 kg.	74.397 kg.	+ 517'86	135.418 kg.	+ 82'02
	„ „ „ na 1 wozokilometr.	0'202 „	0'185 „	— 9'18	0'207 „	+ 11'89
10	Spółczynnik eksploatacyjny	—	—	—	1'04	—

Statystyka wypadków za rok 1927, 1928 i 1929.

L. p.	Rodzaj wypadku	1927	1928	1929
1	Zderzeń:			
	a) autobusów	—	—	—
	b) z pojazdami	5	29	33
2	Najechań na przechodniów:			
	a) śmiertelne	—	1	1
	b) powodujące kalectwo	—	2	1
	c) bez następstw	3	7	12
3	Wypadki z podróżnymi:			
	a) śmiertelne	—	—	—
	b) powodujące kalectwo	—	1	2
	c) bez następstw	3	10	12
4	Wypadki z personelem w służbie	—	—	—

Konserwacja torów.

Długość torów pojedynczych wynosi:		
Linje główne eksploatacyjne wąskotorowe		10-921 klm.
" " " normalnotorowe		21-723 "
Razem torów eksploatacyjnych		32-644 klm.
Tory zapasowe		0-820 "
" dojazdowe		1-089 "
" na dworcach tramwajowych.		0-655 "
" w wozowniach		0-962 "
Razem wszystkich torów.		36-170 klm.
Zwrotnic wąskotorowych.		25 sztuk
" normalnotorowych		54 "
" " automatycznych o popędzie elektrycznym		3 "
Razem wszystkich zwrotnic.		82 sztuk

W Rynku głównym, obok kościoła N. P. Marji wbudowano nowe poczwórne skrzyżowania toru o łącznej wadze 8.300 kg. Skrzyżowanie wykonano z szyn rowkowych o profilu 180/180. Wykonano szereg robót konserwacyjnych na całej sieci. Poza tem ułożono nowego bruku 263 m. b. Naprawiono gruntownie toru 933 m. b. Zrekonstruowano 25 zwrotnic. Ułożono między torami bruku 1.532 m².

Poza normalnemi robotami konserwacyjnemi, ułożono nowego toru 266 m. b. Naprawiono gruntownie toru 1.252 m. b. Zrekonstruowano 22 zwrotnic. Ułożono między torami bruku 1.947 m². Do robót konserwacyjnych użyto piasku 240 m³, szutru 30 m³, cementu 22.000 kg., pienek różnego formatu 10.000 kg.

Konserwacja przewodów.

Długość przewodów roboczych górnych wynosi 37.000 m. b. Sieć kablowa posiada 5 punktów zasilających:		
1. U wylotu ul. Basztowej i Długiej		1.966 m. b. kabla
2. " " " Zwierzynieckiej i Straszewskiego		1.060 " " "
3. " " " Pawiej i Basztowej		990 " " "
4. W ul. św. Wawrzyńca		3.270 " " "
5. U wylotu ul. Karmelickiej i Garbarskiej		846 " " "
Całkowita długość kabla wynosi		8.132 m. b.

Poza normalnemi pracami konserwacyjnemi wymieniono: 2.460 m. b. przewodów miedzianych 80 mm², 2.500 m. b. przewodów poprzecznych.

Zbudowano 3 automatyczne sygnały świetlne, a to: u wylotu ul. Szpitalnej i Małego Rynku; u wylotu ul. św. Tomasza i Sławkowskiej; u wylotu ul. Wiślniej i Rynku głównego.

Zmontowano 3 zegary elektryczne, a to: 1 w Rynku głównym, oraz 2 pod Główną Poczta.

Wymieniono 243 m. b. kabla dosyłowego.

A) Tabor wąskotorowy.

Ilość wozów w roku 1925 wynosiła	24 wozy (5)
" " " " 1926 "	24 " (5)
" " " " 1927 "	25 " (4)
" " " " 1928 "	27 " (2)
" " " " 1929 "	29 " (0)

Cyfry umieszczone w nawiasie oznaczają wozy zdezolowane i z ruchu wycofane, których podwozia jednak z czasem użyto do budowy nowych wozów.

W ten sposób w roku sprawozdawczym ilość wozów wąskotorowych oddanych do ruchu wynosiła 29 szt.

W pracowniach wykonano normalne naprawy wozów: rewizyj gruntownych wykonano 12; rewizyj częściowych 80; odnowiono wozów 33.

Tabor pomocniczy obejmował: 1 wóz do polewania szyn, 1 solarkę, 1 pług do śniegu, 1 wóz pogotowia.

B) Tabor normalnotorowy.

Ilość używanych do ruchu wozów motorowych	36
" " " " " przyczepnych	17

Oprócz zwykłych prac konserwacyjnych wykonano: rewizyj gruntownych 14, rewizyj częściowych 51, napraw i odnowień wozów 73.

W roku sprawozdawczym ukończono przeróbkę 3 wozów przyczepnych na motorowe.

Tabor pomocniczy obejmował: 1 wóz do polewania szyn, 1 wóz towarowy przyczepny, 2 pługi do śniegu, 2 wozy pogotowia.

Tabor sieci górnej.

Tabor sieci górnej obejmował: 1 samochód wieżowy, 1 wóz montażowy, 3 wozy z drabinami do pogotowia

Tabor samochodowy.

Tabor samochodowy obejmował: 1 samochód osobowy, 1 samochód ciężarowy 5-cio tonowy, 2 samochody ciężarowe 4 ro tonowe, 2 samochody ciężarowe 1½-ra tonowe, 29 autobusów.

Konserwacja taboru samochodowego obejmowała wykonanie szeregu napraw bieżących, których wykonano 91, oraz remonty gruntowne, których wykonano 9.

Warsztaty.

Dla pracowni tokarskiej zakupiono nową dużą tokarnię, dla obręczy wagonowych.

W budynku administracyjnym wykonano gruntowny remont ubikacji, oraz zbudowano nową salę dla konduktorów, natomiast w dawnej konduktorni urządzono poczekalnię i jadalnię dla pracowników warsztatowych.

Pracownie gospodarcze: szewskie, krawieckie i t. p. wykonały szereg robót dla personelu ruchu.

Wypadków uszkodzeń wozów przez osoby trzecie było 250. Szczególną uwagę zwrócono na ekonomję i oszczędne używanie materiałów potrzebnych do ruchu.

Drogą kilkakrotnych prób i doboru odpowiednich materiałów, oraz źródeł nabycia tychże, doprowadzono do pewnych oszczędności.

Badania lekarskie.

W roku sprawozdawczym przeprowadzono 144 badań lekarskich kandydatów do służby tramwajowej.

Z pomiędzy tych uznano:

za zdolnych do ruchu	83 kandydatów
" " tylko do służby warsztatowej.	45 "
" " " " lżejszej służby	13 "
" zupełnie niezdolnych	3 "

Łącznie z badaniem lekarskiem skuteczniał lekarz oddzielną kontrolę psycho-techniczną kwalifikacyjną dla konduktorów.

Kandydaci uznani za zdolnych przez lekarza Zakładowego zostali poddani badaniom psycho-technicznym w Instytucie Psycho-technicznym Miejskiego Muzeum Przemysłowego, gdzie Krakowska Miejska Kolej Elektryczna posiada swój Oddział wyposażony własnym kosztem.

Oprócz badań kandydatów do służby tramwajowej, lekarz Zakładowy przeprowadził w roku sprawozdawczym specjalne badanie dzieci pracowników, ubiegających się o wysłanie na kolonje lecznicze.

W roku sprawozdawczym lekarz Zakładowy przeprowadził takich badań u 397 dzieci, z których uznano:	
leczenie klimatyczne niezbędne u	282 dzieci
" " potrzebne u	58 "
" " wskazane u	17 "
potrzebny wyjazd bez konieczności kąpieli i specjalnego leczenia u	40 "

Poza tem przeprowadził lekarz zakładowy w roku sprawozdawczym: powtórnych badań funkcyjnych dla stabilizacji 5, badań dla przeniesienia w stan spoczynku 13, doraźnych badań i orzeczeń 17, badań, zabiegów i wizyt lekarskich u funkcyjnych 21.

Badania psycho-techniczne.

Sprawozdanie z działalności Instytutu Psychotechnicznego w dziale badań zawodów komunikacyjnych za czas od 2 stycznia do 31 grudnia 1929 roku.

Dział badań dla zawodów komunikacyjnych, po studjach przeprowadzonych w tego rodzaju instytucjach zagranicznych, głównie w Paryżu i w Berlinie, otwarty został dnia 2 stycznia 1929 r., przy Instytucie Psychotechnicznym Miejskiego Muzeum Przemysłowego.

Do dnia 31 grudnia 1929 r. zbadano: 34 motorowych, 6 szoferów autobusowych, 12 ślusarzy, 5 pracowników warsztatowych.

Metody badania zawodów komunikacyjnych obejmują:

- 1) rozróżnianie barw,
- 2) wzrost, wagę i siłę (badanie lekarskie przeprowadza lekarz nasz p. Dr. Maksymiljan Blassberg),
- 3) lokalizację słuchu,
- 4) ocenę szybkości,
- 5) podzielnosć uwagi, przyczem próbę tę dostosowano do warunków lokalnych,
- 6) testy inteligencji,
- 7) pomiary jakości, szybkości i dokładności reakcji.

Te ostatnie pomiary, jako najważniejsze dokonywane są na aparatach, naśladowujących ogólnie jazdę tramwajem, jednak tak skonstruowanych, aby kandydat na kierowcę, który nigdy jeszcze wozem tramwajowym, lub samochodem nie jeździł, mógł swobodnie zdolności swe wykazać.

Żadne wiadomości fachowe nie są więc do tej próby potrzebne. Próby te są w zasadzie dwojakie:

- 1) test analityczny, w którym czynność kierowcy rozłożona została na elementy i bada się te poszczególne czynniki,
- 2) test syntetyczny, badający jazdę jako całość, pozwalający nam ocenić ogólne zachowanie się badanego podczas jazdy.

Że ta metoda okazała się skuteczną, tego dowodem jest następujące porównanie wyników badania psychotechnicznego z naszą opinią, ustaloną na podstawie długiej (od 1—8 lat) znajomości badanego pracownika.

L. p.	Nazwisko badanego	Opinia Dyr. Tramwajow.	Wynik badania psychotechnicz.	Nota psycho-techniczna
1	B. S.	1	15	1
2	B. J.	1	24,5	1
3	Ch. I.	+ 3	36,1	3
4	Ch. W.	3	33,4	2
5	G. W.	+ 2	34	2
6	K. S.	2	25,7	2
7	K. J.	3	34,5	2
8	K. B.	2	27,7	2
9	N. T.	3	42	3
10	P. J.	3	32,1	2
11	S. F.	1	25,9	1
12	S. T.	3	27,6	2
13	W. F.	2	24,4	1

Objaśnienia.

1) Opinia Zarządu Tramwajów wyraża się w notach:

- 1 = bardzo dobry
2 = dobry
3 = dostateczny

2) Wynik badania psychotechnicznego wyraża się w liczbach, które zamieniamy na noty jak następuje:

Wynik:	Nota:
15 — 25,9	1
26 — 35,9	2
36	3

Porównanie to przeprowadziliśmy w ten sposób, że wysłaliśmy do badania 13 znanych nam dobrze pracowników, nie mówiąc Instytutowi Psychotechnicznemu o naszej opinii o nich. Dopiero, gdy Instytut badanie swe przeprowadził, porównaliśmy na wspólnej konferencji wyniki badania z naszą opinią o badanych. Opinia ta wyrażała się w notach: 1 (bardzo dobry), 2 (dobry), 3 (dostateczny), noty 4 nie dawaliśmy oczywiście, gdyż złych motorowych nie zatrudnialibyśmy w tej pracy. Podobnie i Instytut podzielił swe wyniki na te 3 grupy.

Poniższe zestawienie zawiera wyniki tego porównania:

L. p.	Nazwisko badanego	Wynik badania psychotechnicz.	Nasza opinia
1	B. S.	1	1
2	B. J.	1	1
3	Ch. I.	3	3
4	Ch. W.	2	3
5	G. W.	2	2
6	K. S.	2	2
7	K. J.	2	3
8	K. B.	2	2
9	N. T.	3	3
10	P. J.	2	3
11	S. F.	1	1
12	S. T.	2	3
13	W. F.	1	2

a zatem zupełna zgodność okazała się w 8 wypadkach, różnica o 1 stopień w 5 wypadkach. Różnicy 2 stopni nie było w żadnym wypadku. Jak nam Instytut Psychotechniczny zakomunikował, zgodność ta jako miara skuteczności metod badania, wyraża się w psychotechnice t. zw. współczynnikiem zgodności (korelacji), który w tym wypadku wynosi 80% (0.8). Jest to wynik bardzo korzystny, jeżeli się zważy, że wydaliśmy opinię o badanych na podstawie paroletnich obserwacji, podczas gdy Instytut Psychotechniczny badał każdego kandydata zaledwie parę godzin. Z tem większem zaufaniem oddajemy obecnie każdego zgłaszającego się kandydata do badania Instytutowi.

W czasie od 2 stycznia do 1 września 1930 r. zbadano: 62 motorowych tramwajowych, 11 szoferów autobusowych, 10 ślusarzy warsztatowych.

Zestawienie prac sądowych.

Krakowska Miejska Kolej Elektryczna posiada swego syndyka, który jest upoważnionym zastępcą Zakładu we wszelkich sprawach sądowych i ogólnie prawnych.

W roku sprawozdawczym odbyto:

rozpraw cywilnych	77
„ karnych	118
wniesiono podań, odwołań itd.	168
wygotowano aktów prawnych	207

Administracja.

Odbyto w roku sprawozdawczym:

Rada Nadzorcza	5 posiedzeń
Komisja dyscyplinarna	3 posiedzenia
Zarząd Funduszu Emerytalnego	3 „
Komisja dla spraw robotniczych	11 posiedzeń
Wpływ korespondencji wynosił	11.003 sztuk
Załatwiono	8.504 „

Świadczenia społeczne.

Fundusz emerytalny.

Z dniem 1 stycznia 1926 r. utworzono Fundusz Emerytalny dla pracowników, którego statut zatwierdzony został postanowieniem Ministerstwa Komunikacji L. I. 20705/4/27 z dnia 10 listopada 1927 r.

Z chwilą utworzenia, Fundusz przejął na siebie obowiązek wypłacania zaopatrzeń emerytalnych 26 pracownikom, którzy dotychczas otrzymywali dary z łaski.

Obecnie Fundusz wypłaca zaopatrzenia 60 pracownikom, w wysokości od zł. 115.36 do zł. 361.20 miesięcznie. Wysokość wszystkich wypłacanych zaopatrzeń wynosi rocznie zł. 103.382.82.

Liczba rent wypłaconych w roku 1929 (przeciętnie).

Emeryci	Wdowy	Sieroty	Razem
31	27	1	59

Swiadczenia w roku 1929.

Emeryci w stałym stanie spoczynku		Emeryci w czasowym stanie spoczynku		Wdowy		Sieroty		R a z e m	
Zł.	gr.	Zł.	gr.	Zł.	gr.	Zł.	gr.	Zł.	gr.
67.131	14	3.533	60	32.053	08	665	—	103.382	82

Ilość członków.

Opłacaj. wkładki w dn. 1/I. 1929			Przybyło w ciągu r. 1929			Ubyło w ciągu r. 1929			Opłacaj. wkładki z dn. 31/XII. 1929		
Mężcz.	Kobiet	Razem	Mężcz.	Kobiet	Razem	Mężcz.	Kobiet	Razem	Mężcz.	Kobiet	Razem
531	22	553	16	—	16	14	1	15	533	21	554

Z funduszu emerytalnego wybudowano w roku 1927 dom mieszkalny dla pracowników tramwajowych. Dom ten znajduje się przy Pl. Przystanek L. 3 i zawiera pomieszczenie dla 20 rodzin pracowników tramwajowych.

W roku sprawozdawczym znajduje się w budowie drugi dom dla pracowników, gdzie znajdzie pomieszczenie 30 rodzin.

ZARZĄD FUNDUSZU STANOWIĄ:

Senator Inż. Karol Rolle, Prezydent miasta, jako prezes.
Dr. Samuel Tilles, członek Rady miasta, jako wiceprezes.

DELEGACI RADY NADZORCZEJ K. M. K. E.:

Inż. Aleksander Adelman, członek Rady miasta.
Wacław Potuczek, członek Rady miasta.

Z RAMIENIA DYREKCJI K. M. K. E.:

Inż. Tadeusz Polaczek-Kornecki, dyrektor K. M. K. E.

Z RAMIENIA PRACOWNIKÓW:

Stanisław Karton, Saturnin Nowakowski.

KOMISJĘ REWIZYJNĄ STANOWIĄ:

Roman Hessel, Marjan Laszczyk.

Stan rachunku Funduszu Emerytalnego Pracowników Kolei Elektrycznej w Krakowie z dn. 31 grudnia 1929 r.

STAN CZYNNY

Rachunek bilansu

STAN BIERNY

[illegible]

WYDATKI

Rachunek działalności

DOCHODY

[illegible]

Kolonje wakacyjne dla dzieci pracowników.

W roku sprawozdawczym poraz 4-ty urządzono kolonje dla dzieci pracowników.

Koszta urządzenia kolonij wyniosły 73.720— zł.

Z kolonij korzystało 303 dzieci, rozmieszczonych częściowo w Kobiernicach, częściowo w Rabce, częściowo w Zakopanem.

Z półkolonij urządzonych przez Towarzystwo Przeciwgruźlicze korzystało kosztem Dyrekcji K. M. K. E. 219 dzieci.

Okres pobytu dzieci na kolonjach wynosił:

10	dzieci na kolonji zimowej	730 dni
109	" " " przez 42 dni (w lecie)	4.578 "
152	" " " " 31 " "	4.712 "
16	" " " " 35 " "	560 "
14	" " " " 60 " "	840 "
1	dziecko	240 "
1	"	120 "
		<u>11.780 dni</u>
219	dzieci przez 30 dni na półkolonjach	6.570 "
Razem		<u>18.350 dni</u>

Tabela wieku dzieci.

Sezon	W wieku przedszkolnym		Ze szkół powszechnych		Ze szkół średnich		O g ó ł e m	
	dziewcząt	chłopców	dziewcząt	chłopców	dziewcząt	chłopców	dziewcząt	chłopców
I. Zimowy . .	5	5	—	—	—	—	5	5
I. Letni	9	7	—	—	—	—	9	7
II. Letni . . .	13	8	47	38	19	16	79	62
III. Letni . . .	12	10	43	37	20	14	75	61
Półkolonje . .	31	28	42	49	35	34	108	111
Razem . .	70	58	132	124	74	64	276	246

Wykaz ilości dzieci korzystających z kolonij od czasu ich powstania.

Rok	W wieku przed-szkolnym		Ze szkół pow-szechnych		Ze szkół średnich		Z półkolonij		R a z e m		Ogółem
	dziewcząt	chłopców	dziewcząt	chłopców	dziewcząt	chłopców	dziewcząt	chłopców	dziewcząt	chłopców	
1926	5	4	20	18	12	8	—	—	37	30	67
1927	10	7	41	33	18	16	—	—	69	56	125
1928	17	9	79	65	29	24	—	—	125	98	223
1929	39	30	90	75	39	30	127	92	295	227	522
Razem	71	50	230	191	98	78	127	92	526	411	937

W roku sprawozdawczym urządzono 4 zbiorowe wycieczki na Wystawę Powszechną do Poznania, które odbyły się w czasie od 1 czerwca do 30 września. Liczba uczestników wszystkich wycieczek wynosiła 297 osób. Koszta wyniosły kwotę: Zł. 26.336.15.